

Upravništvo, Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelk: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5. — Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
izključno zastopstvo za vse kraje in Italijo in
inozemstvo UPI 3 A. MILANO

Računi za Ljubljansko pokrajino na pošto
števila: evropske arabe št. 17.749, za vse kraje
Italije Servizio Conto Corri Post. No. 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 32 lir

Uredništvo:
Ljubljana — Puccinjeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo

Nordamerikanische Massenangriffe zwischen Geilenkirchen und Stolberg kamen nicht weit über ihre Ausgangsstellungen hinaus

65 Feindpanzer vernichtet — Britischer Angriff im Maas-Brückenkopf zerschlagen — Ortschaften in Lothringen zurückerobert — Erbitterter Kampf im Westteil von Metz — Abwehrkämpfe mit vordringenden feindlichen Verbänden im Unter-Elsass

Aus dem Führerhauptquartier, 21. Nov. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Maas-Brückenkopf südöstlich Helmond zerschlugen unsere Truppen neue von Panzern unterstützte Angriffe britischer Verbände.

Gegen den heldenhaften Widerstand aller Waffengattungen unseres Heeres setzten die Nordamerikaner zwischen Geilenkirchen und dem Raum südöstlich Stolberg ihre Massenangriffe fort. Sie kamen jedoch auch gestern nicht weit über ihre Ausgangsstellungen hinaus. Gegenangriffe brachten den Feind in den einzelnen Abschnitten, in denen er zunächst weiter vordringen konnte, wieder zum Stehen. 65 feindliche Panzer wurden vernichtet.

An der lothringischen Nordostgrenze eroberten eigene Panzerverbände eine Reihe von Ortschaften zurück.

Die Besatzung von Metz kämpft erbittert mit dem Feind, der in den Westteil der Stadt eingedrungen ist. Östlich Mörchingen konnten dessen angeschlagene Verbände ihre Angriffe gestern nicht fortsetzen.

Zwischen dem Rhein-Marne-Kanal und der Burgundischen Pforte gehen die schweren Kämpfe in den feindlichen Einbruchsräumen weiter. Auch im nordwestlichen Vorfeld von Belfort wird heftig gekämpft. Im Unterelssass sind erbitterte Gefechte unserer Truppen mit vordringenden feindlichen Verbänden entbrannt.

Das Fernfeuer auf London und Antwerpen wurde fortgesetzt.

In Italien ist in den heutigen Morgenstunden die 8. britische Armee beiderseits

Hudi obrambni boji pri Aachenu in v Loreni

Nemški protinapadi pri Aachnu, v Loreni in v Burgundskih vratih — Sovjetski prodor jugovzhodno od Budimpešte onemogočen

Berlin, 21. nov. Spritko nekoliko izboljšanege vremena je sovražnik lahko uporabil v podporo svojim težkim pehotnim in oklopniškim napadom na dosega njih težkih zapadnega bojišča tudi močne bombniške oddelke. Več sto nemških lovcev se je zoperstavilo angleškim nizko letčim letalom nad bojiščem in v zaledju ter prepredilo v ogorčenih letalskih spopadih, da bi nasprotnik razvil svoje sile.

S kar najmočnejšimi silami je sovražnik ponovno napadel na področju Aachna. Zopet so tam napadli Američani na obeh straneh Geilenkirchena ter samo na bojiščem loku pri Eschweilerju z 8 do 10 divizijami, da bi si odprli ceste proti Erkelencu in Dürenu. Nemška obramba pa je vzdržala močni sovražnikov naval. Nemške čete, ki jih je odlično podpiralo topništvo, so prešle vedno znova iz obrambe v protinapade ter izrgale sovražniku zopet važne dele ozemlja, ki si jih je izvojeval z visokimi izgubami. Do večera 4. dne bitke pri Aachnu so dosegli Američani le krajevni vdor pri Geilenkirchenu, pri čemer pa so izgubili preko 300 oklopnikov in na tisoče ljudi. Na obeh straneh Eschweilerja in na področju Stolberg-Vossenack pa so se izjalovili njihovi napadi ob žilavi nemški obrambi.

Tudi v Loreni se je še povečal sovražnikov pritisk. Tam poskušajo Američani že več dni s tremi močnejšimi klini doseči Saaro. Njihova severna napadalna skupina je prodrla iz Thionvillia v smeri proti Saarlorisu ter je vdrla v soboto začasno v Busendorf. Srednji klin je zopet začel napadati na področju Mörchingena in je vzdolž ceste proti Sarregueminesu le malo napredoval. Obe osti pa so potisnili Nemci s protinapadom nazaj, pri čemer je izgubil nasprotnik pri Busendorfu 23 oklopnikov. Spritko teh uspešnih protinapadov so lahko nemške čete v srednji Loreni skrajšale svoje bojišče med Busendorf in Mörchingenom. S tem so se izognile obkolitvi ter istočasno ojačile zaporne postojanke pred Saaro. Da so lahko Nemci neovirano izvedli ta premik, je v glavnem zasloga zaščitnica, ki so se z žilavo zagrinjenostjo borile v Metzju.

Tretji sovražnikov napadalni klin, ki sestoji iz 5 do 6 divizij ter pritiska na lovenskem področju proti gornji Saari, je pričel napadati ob prekopu Ren-Marna. Nemci so te napade po pričetnih uspehih prav tako odbili kakor poskuse nadaljnjih nasprotnikovih sil, da bi razbile nemške obrambne postojanke ob Meurthi.

Poleg področja okrog Aachena in v Loreni je bilo novo žarišče bojev na odseku med Belfortom in švicarsko mejo. Tudi pritisk tamkajšnjih degaullističnih oddelkov je bil precej močan. Sovražnik je prodiral vzdolž švicarske meje ter je po težkih bojih pri Dellu vdrl v nemški bok in je po nagli dovedbi oklopnikov z izvidniškimi ostimi prekorčali alzaško mejo jugozapadno od Altkircha. V teku so protikrepi za zajetje sovražnikovih sil.

Nasproti težkim bojem na zapadnem bojišču so stopili krajevni obrambni boji v Italiji in na Balkanu v ozadje. Na vzhodnem bojišču pa je sovražnik nadalje močno pritiskal. Razen razbremenjevalnih napadov na obeh straneh prelaza Dukle in izvidniških sunkov ob predmostju preko Visle pri Banagovu, so bila žarišča novih trdih bojev na področju vzhodno od Budimpešte in jugovzhodno od Ljepaja. Pri poskusu, da bi dobili Budimpešto z obkolitvijo, so izgubili boljševiki v poslednjih 8 dneh 196 oklopnikov ter utrpeli težke in krvave izgube. Vsed tega so se omejevali v nedeljo na močne pehotne napade posameznih bataljonov. Spritko goste, nizke megle je dosegel sovražnik ne-

Forli, wie erwartet, zum Angriff angetreten.

Auf dem Balkan wurden stärkere Angriffe bulgarischer Truppen nördlich Pristina zerschlagen.

Östlich Budapest und südlich des Matragebirges kamen die Bolschewisten bei der Fortsetzung ihrer hartnäckigen Grossangriffe gegen den Widerstand unserer Divisionen nur wenig voran. Feindliche Angriffe südlich Miskole blieben erfolglos. Um einen feindlichen Brückenkopf an der Theiss im Raum von Tokai und bei Ungvar wird heftig gekämpft. Beiderseits der Dukla-Pass-Strasse erneut angreifende sowjetische Verbände blieben in unserem Feuer liegen.

Die Durchbruchversuche der Bolschewisten südöstlich Libau wurden auch am zweiten Tage der Abwehrschlacht in harten Kämpfen abgewiesen oder schon in der Bereitstellung zerschlagen.

Die Verteidiger der Halbinsel Sworbe erwehren sich, von unseren Seestreitkräften durch zusammengefasstes Feuer unterstützt, tapfer der verstärkten Angriffe des Feindes. Minensuchboote versenkten im Kampf gegen sowjetische Seestreitkräfte, die gegen Montu voringen, ein sowjetisches Schnellboot.

Am gestrigen Tage griffen anglo-amerikanische Terrorflieger wieder Orte in Westdeutschland an. Weitere Angriffe richteten sich gegen Oberschlesien. In der Nacht warfen britische Stürzflugzeuge vereinzelt Bomben in West-, Nordwest- und Mitteldeutschland. Flakartillerie unserer Luftwaffe schoss 26 feindliche Flugzeuge, darunter 18 viermotorige Bomber, ab.

Francija v zmedi

Zeneva, 20. nov. Če je De Gaulle prav ali ne, mora, če noče izgubiti svojega mesta, sodelovati z ekstremnimi levičarskimi strankami, piše angleški tednik »Tribune«. Z vsakim dnem postaja jasnejše, da preživlja Francija revolucijo. Francoski državni ustroj je popolnoma zrušen in De Gaullovi vladi se ne posreči niti v najmanjši meri, da bi ga zopet spravila v tek. To je klasičen položaj za razvoj revolucije. Izvršna oblast, vojsko in policijo imajo v glavnem v rokah ekstremne odporniške skupine. Zmernejši elementi sploh nimajo nobenega vpliva na dogodke.

Gorje francoskega prebivalstva za fronto

Berlin, 21. nov. Povelje severnoameriškega generala Pattona podrejenim četam prča v kakem obsegu so narasli zločini severnoameriških vojakov nad francoskim civilnim prebivalstvom. Povelje prav dobesedno: »Zaradi narasajočega števila zločinov in nasilij nad francoskim civilnim prebivalstvom sem zelo vznemirljen. Med zločinstvi ameriških vojakov in oblasti v zaledju so umori posilstva, ropi in drugi težki zločini.«

Spor med Švico in Sovjetsko zvezo

Stockholm, 21. nov. O razmerih med Švico in Sovjetsko zvezo piše moskovska »Pravda«. Če obzljaje angleški list »Economist« odkolnilo stališče sovjetske vlade in menja, da so sovjetske obtožbe neosnovane, potem je treba pripomniti, da švicarska vlada ni smatrala za potrebno, da bi prenehala fašistom prijazno politiko. Pot popuščenja lahko vodi do potuhe profašistični politiki. Sovjetska zveza ne more popuščati državi, ki je vod la profašistično in s tem zavezan kom sovražno politiko.

Zeneva, 20. nov. »Podvrženost Kremlju, državljanska vojna v Švici tako opisuje glavni urednik lista »Gazette de Lausanne« Rigassi položaj v Švic. Med ostalim ugotavlja, da Švica doslej nikdar ni pokazala tofšne podvrženosti napram tuji državi kot sedaj napram Sovjetski zvezi. Danes smejo komunisti, ki se skrivajo pod imenom »stranka dela«, mirno izvajati politiko Kremlja ter pripravljajo po znanih metodah državljansko vojno. Delujejo na tem, da bi čim bolj demoraliziral javno mnenje.

Če bo to nazušilno delovanje rodilo sadove, bo prišla druga faza moskovskega vmešavanja.

Nove kršitve švicarske suverenosti

Bern, 21. nov. Kakor uradno objavljajo, je v nedeljo ob 9. dopoldne 10 angloameriških letal večkrat prekršilo švicarski zračni prostor. Posamezna letala in oddelki so preleteli predvsem severozapadno mejo. Na teh področjih je bil odrejen alarm in je nastopilo protiletalsko topništvo.

Čas pritiska na Angloameričane

Zeneva, 20. nov. Glede na pomanjkanje časa, ki sili zaveznike v skrajne napore v veliki bitki na zapadu, je omembe vreden uvodnik lista »Manchester Guardian«, ki pravi:

»Sedanja velika ofenziva na zapadu je poizkus onih zavezniških vojskovodij, ki so mnenja, da je treba Nemčijo kmalu poraziti. Iz več razlogov je treba doseči čim prejšnji konec! Razen tega ni pametno, da bi pustili Nemčiji čas, da bi si lahko zgradila novo orožje.« Listi biš nadalje, da pritiska čas tudi na Daljnem vzhodu, in ugotavlja zaključno:

»Zaradi potrebe nagle zaključitve vojne smo pričeli napad. V tem letnem času je vreme malokdaj ugodno, mokra zemlja je vedno resna ovira, dež in blato pomagata Nemcem, ker ovirata silo zaleta, ki je potrebno za uspešen napad, slabo vreme pa lahko tudi omejuje uporabo naše letalske nadmoči.«

Nadalje pravi članek, da se zaveznički ne morejo zanašati, da bo ta ofenziva uspeša. V nemški strategiji je nastopil nov negotov element. Treba je biti previden!

Silno opustošenje v Angliji

Zeneva, 21. nov. »Daily Sketch« piše v uvodniku, da svet ne ve, kako težke zgube je utrpela Anglija v tej vojni. Ni niti enega londonskega okraja, ki ne bi utrpel težke škode. »V 1« je poškodoval ali razrušil v Angliji nič manj kot 1.027.995 hš. Ob času največjega obsejevanja s »V 1« je bilo podrtih 700 hiš na uro.

Gospodarsko propadanje Rumunije

Dunaj, 21. nov. Kakor javlja radio Ankara iz Bukarešte, je zavladala v Rumuniji zaradi težavnega gospodarskega položaja velika vznemirjenost. Obdelane zemlje je sedaj samo 80.000.000 ha, medtem ko je bilo pred vojno 2.5 milijona ha. Kakor javljajo nadalje, se vedno zapirajo rumunske legionarje.

Predsednik rumunske komisije za premirje odstopil

Stockholm, 20. nov. Kakor javljajo iz Moskve, je podal predsednik rumunske komisije za »zpolnitev pogojev premirja, Christu, ostavko, ki je bila sprejeta. Po poročilih iz Bukarešte bo brzkone imenovan na njegovo mesto namestnik zunanje ministra Radulescu.

Žide sele v Sibirijo

Zeneva, 21. nov. Židje v Palestini so zaskrbljeni spritko usode svojih rojakov v Besarabiji, Bukovini in vzhodni Poljski, javlja »židovsk dopani urad« iz Jeruzalema. Sovjetska oblastva so pričela nedavno seliti vse prebivalstvo teh ozemelj v daljnje pokrajine evropske in azijske Rusije, zlast v severno Sibirijo. Med izseljenke je tudi mnogo »židovskih in obubožanih Židov«, ki ne bodo mogli vzdržati neznoznih razmer. V Jeruzalem je prispelo že mnogo klicev na pomoč.

Ameriški množični napadi med Geilenkirch-nom in Stolbergom niso napredovali mnogo preko svojih izhodišč

65 sovražnikovih oklopnikov uničenih — Britanski napad na predmostju ob Maasi razbit — Kraji v Loreni ponovno zavzeti — Ogorčen boj v zapadnem delu Metza — Obrambni boji z napredujočimi sovražnikovimi oddelki v spodnji Alzaciji

Führerjev glavni stan, 21. nov. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Na predmostju ob Maasi jugovzhodno od Helmonda so razbile naše čete nove, z oklopniki podprte napade britanskih oddelkov.

Kljub junaškemu odporu vseh vrst orožja naše vojske nadaljujejo Američani med Geilenkirchnom in področjem jugovzhodno od Stolberga množične napade, toda tudi večeraj niso napredovali daleč preko svojih izhodišč. S protinapadi smo sovražnika v posameznih odsekih, v katerih je najprej napredoval, zopet ustavili. Uničili smo 65 sovražnikovih oklopnikov.

Na severovzhodni meji Lorene so zavzeli lastni oklopniški oddelki nazaj vrsto krajev.

Posadka Metza se ogorčeno bori s sovražnikom, ki je vdrl v zapadni del mesta. Vzhodno od Mörchingena sovražnikovi zbiti oddelki večeraj niso mogli nadaljevati napadov.

Med prekopom Ren-Marna in Burgundskimi vrati se nadaljujejo težki boji v sovražnikovih vdorih. Silno se borimo tudi v severozapadnem predtrdnjav-kem ozemlju Belforta.

V spodnji Alzaciji so se razplamteli ogorčeni boji naših čet z napredujočimi sovražnikovimi silami.

London in Anvers smo nadalje obstrlevali z daljnostrelnim ognjem.

V Italiji je pričela britanska 8. armada

Japonski prodor v Kvangsiju

Kitajska naj bi se razdelila v dva dela — Sunek proti Naningu — Padec Ičanga

Stockholm, 20. nov. Kakor javlja agencija Reuter, japonske sile v pokrajini Kvangsi, s svojimi petnajstimi elitnimi divizijami s skupno 300.000 mož izredno naglo napredujejo. S svojim sunkom hočejo razdeliti Kitajsko v dva dela.

Eden izmed ciljev japonskega sunka je Nanning, 120 milj jugozapadno od Lučaua ob cesti proti francoski Indokinji. Japonske čete napadajo že Ciengkiang, 80 milj severno od Nanninga, ki je razen tega ogrožen tudi od sovražnih kolon, ki se pomikajo iz Kvejšiena v smeri proti jugozapadu.

Foročila z bojišč kažejo, da so Japonci zavzeli važno čungkingško oporišče Ičang v pokrajini Kvangsi, 70 kilometrov zapadno od Lučaua. Še prej so bile uničene čungkingške čete v gorovju severno od mesta. Iz Czungkinga poročajo, da so zveze drugega, sedmega in devetega vojnega področja s Czungkingom prekinjene. Prevoz vojnega materiala in živi iz pokrajini Huuan in Kvangsi v Czungking je prenehal.

Sanghaj, 20. nov. Ker so sovražne čete naglo opustile letališča Lučau, važno oporišče ameriškega letalstva v srednjem Kvangsiju, so imele japonske čete bogat plen. Kakor javlja agencija »Domst«, so tam zaplenili 15 letal, 18 topov, veliko množino streliva in bomb, 6 železniških s rvojev ter 154 vozil, trike množne pehotnih sredstev ter 7 vozil z nadomestnimi deli za letalske motorje.

20. nov. V Czungkingu je izjavil generalni major Wedemeyer, poveljnik ameriških sil na Kitajskem, da Japonci posojno ojačujejo svoje sile na južnem Kitajskem ter da prehaja japonska strategija, ki je prvotno temeljila na izrabi mornariških in letalskih sil, sedaj vedno bolj iz oceanske v celinsko strategijo. Wedemeyer je svari pred poudarjevanjem japonske vojske, ki je dobro izveščana in pripravljena oborožena.

Novi japonski uspehi

Tokio, 20. nov. Kakor javljajo s Filipinov, so japonski letalski oddelki 19. novembra v večernih urah napadli sovražnikovo brodogrje vzhodno od Filipinov. Po vesteh, ki so do-

spele do ponedeljka dopoldne, so hudo poškodovali in zažgali eno nosilko letal in eno bojno ladjo, dve križarki pa potopili.

Japonski letalci v boju s sovražnikovo oskrbo

Tokio, 20. nov. Japonski glavni stan je objavil v ponedeljek dopoldne, da so potopili letalci letalskega zbora Kamikaze 15. novembra pred mestom Tacloban v zalivu Leyte tri večke prevozne ladje.

Nadalje javljajo da je napadlo japonsko letalstvo 17. in 18. novembra nadaljnje sovražnikove ladje pred Taclobanom in zažgalo 4 sovražnikove prevozne ladje. Razen tega so Japonci močno napadli skladišča streliva pri Taclobanu, vsled česar so nastali obsežni požari.

Kakor je razvidno iz poročila japonskega glavnega stana, japonsko letalstvo od 17. novembra stalno napada sovražnikove prevozne ladje. Dne 17. in 18. novembra so Japonci zažgali najmanj 4 sovražnikove prevozne ladje. Med temi so bile tri po 10.000 bnt.

Stockholm, 20. nov. Angleška poročevalska služba mora priznati, da se položaj na Kitajskem nadalje neugodno razvija. Japonci napredujejo proti severu. Neka japonska kolona je prodrla v enem tednu 50 milj v smeri proti Kvejšinu. Neka druga bojna skupina, ki prodira od Lučaua proti severu, je napredovala 45 milj. Dalje proti jugu koraka neka japonska armada od Nanninga vzdolž reke, Ta armada je sedaj na najplodnoonejši zemlji, ki jo še ima čungkingška vlada v oblasti. Vsaka milja napredovanja pomeni odvzem riža za etradajoče množice v osrednji Kitajski. Razen tega so Japonci tik pred tem, da vzpostavijo celinsko zvezo, s čemer bodo lahko neposredno oskrbovali svoje armade v Indokin in Burmi.

Ameriške izgube na Pacifiku

Stockholm, 21. nov. Ameriško mornariško ministristvo je dečno priznalo izgube na Pacifiku. Tam je bilo ubitih doslej 29.000 mornarjev. Več kot 9000 jih pogrešajo, 4500 jih je bilo ujetih, 30.500 pa je bilo ranjenih.

Kämpfe in 3000 Meter Höhe!

Die Wege im Gebirge der Westalpen werden steiler und schmalere und machen es den Panzerspähwagen fast unmöglich, noch weiter zu folgen. Immer wieder müssen die Panzermänner ihre Fahrzeuge verlassen, um die sich in den Weg stellenden Hindernisse zu beseitigen.

(Foto Demmer/TO—EP)

Boji v višini 3000 metrov

Pota v gorovju Zapadnih Alp postajajo vedno bolj strma in tesna. Izvidniškim oklopnikom je mnogokrat skoro nemogoče prodirati dalje. Njih posadke morajo vedno na novo izstopati, da odstranjujejo ovire, ki zastavljajo oklopnikom pot.

Vojni ščuvalec Roosevelt

Odkritja ameriškega tiska: Že 1. 1939. je zahteval oborožitvev — Japonski napad na Pearl Harbour je bil izzvan

Zeneva, 20. nov. Pravkar zaključenemu volilnemu boju se mora zahvaliti ameriški narod za nadaljnje zanimive doprinose k vprašanju, kako se je obnašal Roosevelt leta 1939 in kasneje ob vstopu Zedinjenih držav v vojno.

Umrl republikanski senator Borah je vedno svaril pred grozotami vojne, v katero bi se bile Zedinjene države lahko zapletle. Zato mu je Roosevelt zameril, ker je še junija 1939 s svojim velikim vplivom preprečil izpremembo zakona o nevtralnosti. Roosevelt je hotel dobiti za takrat po možnosti neomejena pooblastila za dobavljanje vojaškega materiala Angliji in Franciji. V volilni kampanji si Roosevelt ni mogel kaj, da ne bi izjavil, da je Borah preprečil pravočasno oborožitvev Zedinjenih držav, ko je pravil, da po njegovih informacijah ne bo prišlo do vojne.

To vmešavanje Boraha v vojni kampanjo je sprejela senatorka vdova z največjim ogroženjem ter se je zato po vesti »Washington Post« odločila, da bo objavila zapise svojega moža o konferenci v Beli hiši, na kateri naj bi bil podal Borah gorjo izjavo. Po teh zapisih je govoril Roosevelt v dolgem svetločinskem govoru o »domnevnih velikih nevarnostih« ter o težki dolžnosti, ki jo ima kot predsednik Zedinjenih držav. Dejal je, da je njegova naloga, da prepreči vojno, če pa to ne bo šlo, da se zaplete vanjo, za kar rabi seveda takojšnje spremembe zakona o nevtralnosti. Proti tej Rooseveltovi agitaciji je nastopil Borah, ki je zanikal nevarnost za Zedinjene države.

Nadaljnja razkritja so dobili Američani v irskem katoliškem listu »The Leader«, ki izhaja v San Franciscu. Ta list navaja članek časopisa »American Preference« iz Indianapolis, ki je objavil, da je vsak otrok, da je Amerika stopila v vojno zato, ker so jo Japonci 7. decembra 1941 napadli na Pearl Harbour. Mnogo Američanov pa je o dogodkih, ki so povzročili ta napad, dvomilo, vendar 7. decembra 1941 se niso poznali dejstva, ki bi ta sum opravičila. Eno izmed njih so objavili sedaj ter je sledeče: 7. decembra zvečer je imel v uredništvu »New York Times« v oddelku za sprejemanje brzojav službo izkušen urednik, ki je deloval 15 let na Daljnem vzhodu. Tam se je dobro spoznal s svojim tovarišem Hallettom Abdomom, znanim dopisnikom »New York Times« na Daljnem vzhodu, ki se je konec jeseni leta 1941 vrnil iz vzhodne Azije in objavil o svojih vtisih knjigo »Ramparts of the Pacific« (Zaščitni barikadi Pacifika). Proslulega 7. decembra zvečer je bil Abend v redakciji

imenovanega ameriškega lista ter je gledal prijatelja, kako je urejeval doše brzojavke. Končno je napravil sledečo pripombo: »Ali misliš, da je morda Roosevelt ta napad izzval?« List pravi, da dejstvo, da si je tak izkušen dopisnik in poznavalec vzhodne Azije upal izraziti sum, da je Roosevelt izzval napad na Zedinjene države, jasno dokazuje, da je bilo to vprašanje povsem verjetno.

Ameriški narod 7. decembra še ni poznal večine okoliščin. Tedaj ni vedel, da je poslalo ameriško zunanje ministrstvo enajst dni pred napadom na Pearl Harbour japonski vladi ultimatum, ki je sličil vojni napovedi.

Kratko vsebino tega ultimatum je zvečer ameriški narod prvič 8. decembra 1941. Tedaj, pravi list, je bil pričakovani napad iz izvršen ter so vladni krogi mislili, da lahko nekoliko razgrnejo kopreno, tem bolj, ker so ljudje sprčo splošnega razburjenja popolnoma prezrili pomen te vesti. Celo preiskovalna komisija pod predelstvom vrhovnega zveznega sodnika Roberta je pozabila na ta ultimatum.

7. decembra 1941 ameriški narod ni vedel, da je ameriško zunanje ministrstvo poslalo že 17. avgusta Japoncem prvi ultimatum, v katerem je grozilo s takojšnjimi ukrepi, ako Japonci ne bi takoj izpremenili svoje vzhodnoazijske politike. Ta ultimatum so objavili šele v Beli knjižnici dne 5. decembra 1943.

Takoj po Pearl Harbouru je poslal predsednik pravosodnega odbora, znani poslanec Hutton Sumer iz Teksasa »Saturday Evening Post« pismo, čigar izvelec je objavil list v uvodniku dne 14. aprila 1942. V njem je dejal med drugim: »Ako imenujemo tragedijo na Pearl Harbourju podlo japonsko izdajstvo, se ravnamo kot človek, ki draži osla z zabadanjem v zadnji nogo, pa se nato do nebes pritožuje, ko ga osel nazadnje brne in rani.«

Rooseveltove pesimizem

Zeneva, 21. nov. V nekem govoru po radiu, je izjavil predsednik Roosevelt: Vojna bo veljala Zedinjene države samo meseca novembra 7,5 milijard dolarjev. Vstalo bo še do mnogih drugih bitk. Pot, ki jo bo treba prehoditi, bo zelo težka.

Arabski poziv Rooseveltu

Madrid, 21. nov. Stiri arabske politične družbe so poslale Rooseveltu poziv, naj umakne izjavo, ki jo je podal pred volitvami v prid židovskega naseljevanja v Palestini.

Z bojišča na jugovzhodu

Napačne špekulacije sovjetskih in Titovih tolp

Od vojnega poročevalca Walterja Gruberja

20. november (P. K.) Bojišče ob srednjem Donavu se po izpriznitvi beograjskega predmostja ni bistveno izpremenilo. To ponovno dokazuje, da so Nemci le tako dolgo držali srbsko glavno mesto, dokler se niso umaknili nemški oddelki iz severno-vzhodne Srbije preko Save in zavzeli nove postojanke. Prav tako je bila nevarnost od sovražnika izpraznjena Bačka z glavnimi kraji Novi Sad in Sombor.

Nasprotno pa so Nemci držali trdnjavno in uspešno bojiščno črto povsod tam, kjer je bilo potrebno za odmik nemških oddelkov iz Grčije in Makedonije. To velja predvsem za nemške postojanke v dolini zapadne Morave, kjer poizkušajo številno mnogo nadmočni oddelki že več tednov zavzeti od severa in vzhoda Kraljevo z letališčem, in tudi pri Čacku, kjer so jih nemške čete krvavo odbile. Zvečer proti južnozapadni Srbiji je bila običajna topla. Istočasno so bile zgrajene postojanke, ki se opirajo na naravne ovire in ki so se delno pokazale sposobne za obrambne namene že v prvi svetovni vojni. S prostovoljnimi sodelovanjem širokih množic, ki vidijo v nemškem vojaiku naravnega zaščitnika pred boljševiško nevarnostjo, so bile postojanke naglo izpopolnjene.

Nemške čete se borijo na teh področjih v glavnem s Titovimi tolpami, ki imajo s seboj sovjetske »zvezne častnike«. Naloga teh je, da zopet poženejo naprej močno ohromljene oddelke, ki jim vsled težkih izgub manjka bojne sile in napadalnega zaleta. V južno-srbskih bojišnih odsekih nastopajo tudi bolgarski oddelki, ki morajo prav tako z velikimi krvnimi izgubami plačevati izdajstvo svojih voditeljev in ki nikjer niso dosegli omembe vrednih uspehov. Kjer pa pošiljajo boljševiki v boj svoje oddelke, so po večini edince, ki so jih v zgodnji pomlad izpolnili s prisilnimi mobiliziranci iz Besarabije in Moldavije. Toda še neka druga okolnost kaže, da na sovjetski strani nikakor več ne razpolagajo z neizčrpanimi ljudskimi množicami, kajti mnogokaterih načrtov ne morejo izvesti vsled pomanjkanja sil.

V sovražnem taboru so računali ne le na zapadu in vzhodu, marveč tudi ob Dunavu, z zlomom nemškega bojišča do pričetka ali najkasneje do srede novembra. Ob običajni boljševiške oktoberske revolucije niso hoteli proglasiti same Beograda za glavno mesto bodoče Jugoslavije, marveč tudi sovjetske republike in objaviti obenem tesno povezanost te države s Sovjetsko zvezo. Razgovori o ustanovitvi skupne jugoslovanske vlade med »narodnim komitejem« Josipa Broza-Tita in londonsko begunsko vladro dr. Iva Subašića, ki se vodijo že od 21. oktobra, niso dovedli do nobenega zaključka. V Beogradu pa slavijo zato na zborovanjih, manifestacijah v številnih govorih, člankih, brzojavkah in resolucijah »zasluge« komunistične partije Jugoslavije in tako zvano »Ljudsko osvoboditev«, ki obstoja v tem, kakor poroča londonska poročevalska služba, da vlada v Beogradu točno dva tedna po zasedbi še lakota.

Nikakor pa se ne sme podcenjevati nevarnost boljševiškega sovražnika na tem bojnem področju. Ker ne pozna nobene groze oziroma krvne žrtve in nima nobenih drugih pomislekov, bo brezdvomno kljub vsem slabim izgledom uporabljal na hrvatskem področju se nahajajoče komunistične tolpe za podvize vseh vrst ter

Zatamnitev od 16.50 do 6.50

Zavezniška intervencija v Belgiji

Bern, 20. nov. Nedeljski listi se bavijo z dogodki v Belgiji. Londonski dopisnik lista »Tat« poroča, da govore poročila iz komunističnih virov, da so belgijske tolpe še v poslednjih dnevih s silo prevzele gotove obrate ter izvršile revizije pri kmetih. Zunanje politični sodelavec lista »St. Galler Tagblatt« pravi: »V belgijsko odporniško gibanje so se vtihotapili temni elementi, ki poskušajo ustanoviti obojene oddelke, da bi nadlegovali oblasti in prebivalstvo. Nemci so vendar vedno govorili o tolovajih. Posebno v belgijskem premogokopnem področju je mnogo temnih elementov, ki so v poslednjih tednih demonstrirali, stvali in zasedli tovarne«. Nadalje poroča list, da so zavezniške armade rekvirirale vsa prevozna sredstva v Belgiji, tako da je oskrba z živila danes dejansko slabša kot v času nemške zasedbe. Zaloge, ki jih ima na razpolago belgijska vlada na oni strani morja, so nedosegljive in razen ribjega olja za belgijske otroke ni prispela v Belgijo še nobena pomoč.

Belgijska vlada

pod pritiskom z ulice

Zeneva, 20. nov. Povsod v deželah tako zvanega evropskega zapada delujejo moskovski pristaši. Klasičen primer za to nudijo dogodki v Belgiji, kjer je morala Pierlotova vlada kloniti pritisku z ulice in prepuštili polje udeleževanja boljševizmu in njegovim prednim stražam. Komunistom so dovolili napovedane množične demonstracije. Pierlotova vlada je dovolila demonstracije, da bi zbudila na zunaj vtis, da je še gospodar svojih lastnih sklepov, v resnici pa ni Pierlot nič drugega kakor lutka v zločinski igri Kremlja. Ne preostane mu ničesar drugega, kakor da popusti zahtevam boljševiških agentov, potem ko so komunisti izjavili, da bodo izvedli demonstracije in se ne bodo menili za vladno prepoved, pa naj ukrene vlada kar koli.

Vlada Paasikivija prehodnega značaja

Stockholm, 21. nov. Da je Paasikivijeva vlada na Finskem samo prehodnega značaja na poti k dokončni boljševizaciji dežele, je razvidno iz nekega pisma, k ga je kot prva objavila finska organizacija, tako zvana »demokratska zveza«, v kateri so združeni komunisti in levičarski usmerjeni narodni izdajci.

V pozivu, ki ga prinaša list »Svenska Dagbladet« po vestih iz Helsinkov so povsem odkrito izraženi pomisleki, ki jih imajo moskovski pristaši papram Paasikivijev vlad, v kateri so še vedno zastopniki b'vših vladnih krogov, čijih prisotnost ne doprinaša k razjasnitvi položaja. Poziv vsebuje neprkrito grožnjo, da bodo boljševiški zastopniki v vladi zopet odstopili, če vlada ne bo ugodila njihovim zahtevam. Vlada je torej od vsega pričetka že pod pritiskom Če bi se drznila upreti boljševizaciji dežele, kakor žele v Moskvi, bo nastala nova vladna kriza z izidom.

V protest proti vladni odredbi, da morajo člani odporniškega gibanja izročiti orožje, so odstopili trije ministri. Na nekem velikem zborovanju v Bruslju so komunisti glasno vzklicali tem ministrom, pri čemer so se slisali klici kakor »Demany naj postane ministrski predsednik«. Demany je zaupnik Moskve, ki se zanj močno zavzema. Tako je izjavila moskovska poročevalska služba, da je sporočil Demany zastopnikom tiska, da sodelovanje s Pierlotovo vlado ni možno. Nadalje je ugotovila moskovska poročevalska služba, da belgijska javnost ni zadovoljna z zunanjo politiko vlade.

Komunisti v Belgiji ne prikrivajo, da bo služilo obojeno odporniško gibanje moskovskim ciljem v Belgiji. Bruseljski list »La derniere heure« smatra, da je položaj zelo mračen in je prepričan, da danes z zakonitimi sredstvi ni več možna rešitev zapletljive v Belgiji.

Amsterdam, 21. nov. Kakor javlja bruseljski radio, so sporočili voditelji belgijskih odporniških skupin zavezniškim ekspedicijskim silam v Belgiji, da bodo odložili orožje Odporniške skupine ki so pošale to vest šefu vojaške misije za Belgijo generalnemu maršalu Erskineu, so prejele odgovor, da bodo vojaške oblasti takoj podvzele potrebne korake.

Madrid, 21. nov. »ABC« piše o po'ozaju v Belgiji, da se glede na politični razvoj v »osvobojenih deželah« točno ugotovi da nemire po »osvobojevanju« niso povzročili tako imenovani »Quislingi«. Ravno »navdušeni« pristaši zaveznikov so oni, ki se ejo iz osebne želje po oblasti nesporazum med narode in hočejo izzavati državljansko vojno.

Stockholm, 21. nov. V nekem komentarju o položaju v Belgiji označuje moskovski list »Pravda« razorožitve pristašev odporniškega gibanja kot »neupravičeno« ker je razorožitve »najbolj odločnih in doslednih nemških sovržnikov« nesmiselna, kakor dolgo bodo Nemci še »ogražali« Belgijo.

Boljševiško ropanje

na Finskem se je pričelo

Stockholm, 20. nov. V izpolnjevanju mirovnega dktata je poslala Finska v Petrozavodsk 95 železniških vagonov dragocenosti, muzejskih predmetov, tovarniške opreme in sličnih stvari. Vse te predmete bodo razdelili podjetjem in zavodom »finsko-karelske sovjetske republike« 10 vagonov bodo dobile strojne tovarne ob Onečnem jezeru, nekaj nekta tovarna papirja, preostanek na ravnateljstvo za gradnjo prekopa z Bege na Vzhodno morje ter mesto Sjuja. Brezobzirno in brutalo boljševiško ropanje se je pričelo. 95 vagonov predstavlja pričetek, zakaj sledi bodo nadaljnji. Vsak dan čuti Finska bolj posledice izdajstva podle in brezčastne kike.

Ogromne izgube britanske mornarice

Amsterdam, 20. nov. Kakor javlja radio London, je izjavil neki britanski pomorski strokovnjak v debati v spodnji zbornici o britanskih izgubah na morju med ostalim sledeče:

»Lord Leathern je cenil pred kratkim našo trgovinsko mornarico na 10 milijonov ton. Ker je znašala tonaža v letu 1939 preko 18 milijonov ton, razvidimo iz tega, da je izgubila Anglija približno 45 odstotkov svoje trgovinske mornarice. Toda te številke še niso točne. Velika Britanija ima danes 10 milijonov ton trgovskih ladij, toda velik del te tonaže pripada vojni proizvodnji, iz česar je razvidno, da je izgubila Anglija v tej vojni 45 odstotkov celotne tonaže. Neka družba je izgubila 31 ladij, ki jih je imela pred vojno. Neka druga družba, ki je imela 8 ladij, nima danes nobene več. Znana družba »Bean Navigations Comp.« je izgubila skoraj polovico svoje tonaže. Mnogo najboljših britanskih ladij, ki so nekoč zbujele občudovanje vsega sveta, leži danes na morskem dnu. Med njimi so »Emperess of Britain«, »Laurentica«, »Lancaster« in »Royal Pindyl«. Anglija je izgubila v tej vojni toliko tonaže, kolikor je znašala vsa severnoameriška trgovinska mornarica pred Pearl Harbourom, dvakrat toliko kot japonska trgovinska mornarica ob vstopu v vojno in skoro trikrat toliko, kot je znašala celotna nemška mornarica v letu 1939.

Toda tudi človeške izgube so bile velike. Številjo pogrešanih pomorščakov je v tej vojni dvakrat tako veliko kot v prejšnji. Oskrba Sovjetske zveze z živila in vojnim materialom po Lednem morju in Perzijskem zalivu je veljala Anglijo posebno v črnih dnevih leta 1941 in 1942 mnogo ljudi in ladij. Prav tako so imele velike izgube pri oskrbi Grčije in Kretah leta 1940 in 1941 ter pri vojaških prevozih za Daljni vzhod, v Avstralijo in v Burmo. Severnoameriška izkrcanja v Afriki, na Siciliji, v Italiji in Normandiji so šla v glavnem vsa na račun britanskih izgub. Najgrozovitejša pa je bilanca izgub v letih 1940 in 1941.

Angleške izgube v Indiji

Amsterdam, 19. nov. General Auchinleck, vrhovni poveljnik v Indiji, je po vesti londonskega radia objavil izgube indijske armade do konca 5. leta vojne, ki znašajo okrog 140.000 mož. 15.000 Indijcev je bilo ubitih, 39.000 ranjenih, 11.500 jih pogrešajo, kakih 74.000 pa jih je ujetih.

Iz protikomunistične borbe na Primorskem

Ne mine dan, da ne bi prispelo kako novo poročilo o čedalje lepšem razvoju narodnih varnostnih straž na Primorskem. Te dni je poteklo že pol leta, odkar je bila ustanovljena močna stražarska posadka na Viharšah, ki se je že večkrat zmagovito pomerila s tolovaji. Domačini so na te hrabre in zavedne fante zares lahko ponosni, saj so jim prinesli lepe uspehe tudi na kulturnem področju.

Važni so uspehi narodnih straž na Primorskem tudi proti terencem in terenakam. Tako poročajo izpod Krna, da so tamkaj ujeti znanega tolovajskega kurirja Manfreda. Pri zaslišanju je izjavil, da so razmere pri tolovajih obupne. Preživljajo se sedaj le še s tem, kar sproti naropajo. S strahom gledajo sedaj tolovaji na zimo, ki je pred duri. — Iz Volč pa poročajo, da se je tamkaj upri tolovajskemu ropanju celo domači terenek, ki se je zavzel za sovaščane in je zaradi tega padel seveda v veliko nemilost pri svojih »tovariših«.

Pri Brkinih je padel tolovajski poglavar »Harambaša«. Poznal so ga vsi Brkini in se ga ball zaradi njegove okrutnosti. Terenziral je vse kraje, kjer se je pojavil, uničeval ljudem premoženje in tudi pobijal nedolžne rojake. Zato se je pred kratkim vsa dolina oddahnila, ko je izvedela, da Harambaša ni več med živimi. Mlad fant, kateremu je Harambaša ubil dva brata, je sklenil, da bo maščeval njuno smrt. Nekje je dobil lahko strojnico in brzoostrelko. Navtovoril ju je na name in se šel predstaviti »komandantu Harambaši«, češ da je pobegnil od domobrancev in da bi rad vstopil v »osvobodilno vojsko«. Harambaša ga je hotel popeljati k »ta višji komandi«, iz previdnosti pa mu je odvzel brzoostrelko. Toda fant je bil s tem razunal in je imel za skromen skrit se revolver. Z njim je obračunal s »Harambašo« ter maščeval smrt svojih dveh bratov in drugih žrtev tega komunističnega krvnika.

Pošteni Slovenci na Krasu, ki jih je »Harambaša« doslej na vse načine teroriziral, pa so si oddahnili, ko so izvedeli, da ga ni več med živimi.

Na žalost pa Harambaša ni bil edini krvnik med komunisti na Primorskem. Zato umorov tudi v primorskih krajih ne bo konca. Tako so v začetku tega meseca komunisti umorili v Logah na Tolminkem vse člane tamošnje Lavrenčičeve družine. Bila je to rečna, a pridna družina, ki se je preživljala z neumornim delom in bila zato od vseh cenjena. Ko so prišli komunisti ponje, so se zavzeli za nesrečneže vsi sosed, vendar pa ni n'č pomagalo. Odpeljali so jih iz vasi in jih v bližnjem gozdu pomorili. K nedavni nesreči pri Košani, ki so jo zakrivilo komunistični »osvoboditelji«, je glasilo slovenskih narodnih straž »Straža ob Jadranu« napisala značilen uvodnik pod naslovom: »Košana klice...« V njem pravi med drugim:

»Danes bi moral vsi slovenski narod romati tja na Kras, proti Košani, da bi videl, kakšen zločin je naredila nad ubogimi ženami in otroci — Uničevalna fronta. Videl bi strašno razpore roke, ki prosijo usmiljenja, roke, ki so hotele prinesiti vsaj malo kruha sestradnam otrokom, in noge, ki so prehodelo dolgo pot samo zato, da bi prinesle domov malo moke in ž njim vsaj nekoliko veselja. Strašne so te razvaline, veliko strašnejše kakor katere koli druge. In mislim, da bi moral vsak, ki bi prihitel na ta kraj, odnesti s seboj samo en sklep: do konca brezobzirno boj proti tistim, ki so na tako strašno način uničili toliko življenj!

Vsi tisti, ki še danes morda čakajo na »osvoboditelje« iz gozda, naj gredo v mrtvašnice ter pogledajo mrtva trupla otrok in mater! In če je v njih še kolikšak srca za človeško bedo, bodo morali delo Uničevalne fronte obsoditi. Naši Primorci na Krasu so že obsodili ta zločin, ki se je izvršil nad ženami in otroci.«

Žrtve anglosaškega letalskega napada

Lavrica, 21. novembra

Kakor je naš list že večer poročal, so angloameriški letalci prošlo nedeljo napadli tudi potniški vlak, ki je stal na postajališču na Lavrici. S prvimi strelci so hudo ranili kurjača, strojevodjo in čuvaja. Potniki so ob napadu deloma ostali v vozovih, deloma pa so se poskrili v bližnjih poslopjih.

Napadalcu so opetovano obsuli vlak s točo krogel in so bili ob tej priliki ubiti naslednji trije potniki:

Fran Cotič, finančni preglednik iz Ljubljane; Friderik Koželj, žel. uradnik v p. iz Ljubljane; Justina Trobiš, upokojena učiteljica iz št. Jurja.

Razen teh je bil na postaji ubit še Jože Primcer, žel. delavec iz Gumnšica, občina Smarje.

Sedem potnikov je bilo lažje ali težje ranjenih.

Gospodarstvo

Borba za izvore mineralnega olja

Na zavezniški strani se je v letošnjem letu še bolj razvnela borba za izkoriščanje ležišč mineralnega olja, zlasti na Bliznjem vzhodu, kjer se skuša ameriški kapital polastiti že obstoječih izvorov kakor tudi izvorov, ki bodo še verjetno odkriti. V poslednjih mesecih je posebno ostro obliko zavzelo tekmovanje med Zedinjenimi državami, Anglijo in Sovjetsko zvezo za ležišča mineralnega olja v Iranu, ki je dovedlo tudi do znanih političnih napetosti.

Ta borba nam postaja šele prav razumljiva, če upoštevamo, da krije mineralno olje v Zedinjenih državah neprimerno večji del potrebne energije kakor v Evropi, kakor tudi okolnost, da bodo sedaj znani izvori mineralnega olja v razmeroma kratkem času izčrpani. Po podatkih iz dobe pred sedanjo vojno so bila ocenjena vsa ležišča mineralnega olja na svetu na štiri in pol milijarde ton; od tega je odpadlo okoli 50% na Zedinjene države. Leta 1938 pa je znašala svetovna proizvodnja nafte 275 milijonov ton, kar predstavlja eno petnastjino vseh svetovnih rezerv v zemlji. Pred vojno znana ležišča mineralnega olja bi bila torej v 15 letih izčrpana, če ne bi odkrili novih ležišč. Odkrivanje novih ležišč pa postaja vedno redkejši in tako v resnici ni več daleč čas, ko bodo razpoložljive zaloge v zemlji potrošene. Razumljivo je, da povzroča grozeče izčrpanje rezerv največ skrbri Zedinjenim državam, ki trošijo neprimerno več mineralnega olja kakor Evropa. Ko so v prejšnjem desetletju pričeli v Nemčiji pridobivati bencin in druga olja iz premoga, so se na drugi strani Atlantskega oceana oglašali skeptiki, češ da bencin, pridobljen iz premoga, nikoli ne bo mogel konkurirati naravnemu proizvodu, ki bo vedno cenejši. Z napredkom tehnike pridobivanja bencina iz premoga pa je prišlo do precejšnje pocenitve proizvodnje. Tudi izven meje Nemčije so pričeli spoznavati, da pridobivanje bencina iz premoga ni pomembno samo v obrambnem pogledu. Prej ali slej bodo morale tudi druge države ob izčrpanju naravnih virov poseči k temu načinu pridobivanja tekočega goriva, pri čemer se ni v toliki meri bati izčrpanja, saj so razpoložljive svetovne zaloge premoga še vedno ogromne in se da bencin pridobivati tudi iz rjavega premoga, ki ga izven Evrope le malo izkoriščajo.

Po razpoložljivih podatkih je znašala 1. 1941 svetovna proizvodnja nafte 305 milijonov ton (prejšnje leto 295); od tega je odpadlo na Zedinjene države 190 (185), na Sovjetsko zvezo 33,5 (31,5), na Venezuelo 32,5 (26,5), na Iran 9,8 (11,8), na Nizozemsko Indijo 7,4 (8,3), na Mehiko 6 (5,5), na Rumunijo 5,4 (5,8) in na Irak 1,7 (3,3) milijona ton. Od vseh izvorov energije na svetu je pred vojno odpadlo na premog 69,2%, na mineralno olje 18,8%, na zemeljske pline 4,4% in na vodne sile 7,6%. Medtem ko je Amerika krila kar 35,4% potrebne energije z mineralnim oljem in zemeljskim plinom (Afrika 18,3% in Azija 17,8%), je bil ta delež v Evropi neprimerno manjši, saj je dosegel komaj 5,2%. Zato pa je Evropa krila 89,3% potrebne energije s premogom nasproti le 58,7%, kolikor je v celotnem ameriškem gospodarstvu z energijo odpadlo na premog. Spričo sorazmerno mnogo manjše poročne mineralnega olja v Evropi in napredujoče tehnike pridobivanja olj iz premoga, ne more grozeče izčrpanje naravnih rezerv Evrope v taki meri vznemirjati kakor to vznemirja Ameriko, ki v svoji imperialistični politiki ne izbira sredstev, da si zagotovi izkoriščanje izvorov nafte v najrazličnejših delih sveta, kar bo v bližnji ali daljši bodočnosti izzvalo še pomembne mednarodne spore.

Gospodarske vesti

— Hrvatska državna šola za kmetijske stroje. Za razvoj hrvatskega kmetijstva ni važno samo, da dobe kmetje moderne kmetijske stroje, temveč je tudi enako pomembno, da znajo kmetje s temi stroji ravnavati in jih vzdrževati. Zato je bila ustanovljena državna šola za kmetijsko strojništvo, ki bo imela nalogo izvežbati kmetovalce v ravnanju s stroji in v njihovem vzdrževanju. V šoli bodo izučili tudi strojne ključavnice in podeželske kovače v delih za popravilo kmetijskih strojev in orodja. Poseben oddelek šole bo posvečen strokovni izobrazbi inženjerjev in agronomov ter solventov kmetijskih šol v kmetijskem strojništvo. Šoli bo priključen poseben znanstveni zavod, ki bo proučeval vprašanje posebnih konstrukcij kmetijskih strojev za specialne potrebe posameznih pokrajin. Na priključenem velikem posestvu bodo stroje praktično preizkušali.

— Šesto ameriško vojno posojilo. Propagando za šesto severnoameriško vojno posojilo je otvoril sam prezident Roosevelt v nekem govoru, v katerem je dejal, da bodo verjetno znašali stroški vojne samo v novembru 7,5 milijard dolarjev. Pred nami pa je še mnogo težkih bitk, ki stanejo mnogo denarja. Admiral King, ki je tudi v službi propagande za vojno posojilo, je podčrtal finančne zahtevke, ki so z vsakim dnem vojne vedno večje.

Kronika

* Nemški državni minister za Češko in Moravsko, SS Oberguppenführer Karel Hermann Frank je sprejel ob priliki ustanovitve odbora za osvoboditev Ruskih narodov generala Vlasova v daljšo avdijenco.

* Ob otvoritvi 6. vojnoproizvalne bitke je dal kmečki vodja nemškega Reicha vrhovni poveljnik Herbert Backe v nedeljo 19. novembra na ljudskem zborovanju temeljne smernice za delo v 6. vojnem letu. Govor so v nedeljo prenašale nemške radijske postaje.

* Umrli je ravnatelj mednarodnega poštnega združenja 70letni Reinhold Furrer. Studiral je v Nemčiji in na univerzi v Bernu ter je v številnih znanstvenih delih obravnaval vprašanja železniskega in poštnega prometa.

* Na poročanje v Berlin je prišel nemški poslanik v Stockholmu Ihonson.

* Japonski poslanik v Sofiji je po prekrititvi diplomatskih odnosov med Bolgarijo in Japonsko zapustil bolgarsko prestolnico ter odpoval v Carigrad.

* Smrt angleškega plutokraza. Agencija Reuter poroča, da je nedavno umrl v 60. letu svoje dobe znani veleindustriec sir Charles Craven, vodja koncerna Vickers-Armstrong.

* Osem sinov imata na bojišču zakonca Leopold in Roza Reischel iz Kollerschlag pri Rohrbachu. Zakonca živita na svojem gruntu ter sta imela 16 otrok, od katerih je 12 še živih. Osem sinov je od začetka vojne na bojišču in večina med njimi je prešla že odlikovanja.

* Tudi v Ameriki nimajo tobaka. Po poročilih angleških listov je nasopilo v Severni Ameriki pomanjkanje tobaka. V ondotnih trafikah vidiš skoro povsod tablice z napisom »Cigarette so počle«.

* Vojni stroški Amerike. Radijska postaja Senecredy poroča, da je Roosevelt v nekem nagovoru ob priliki agitacije za šesto vojno posojilo izjavil, da stane vojna Združene države dnevno 250 milijonov dolarjev.

* Nemirni San Salvador. Agencija EFE javlja, da še vedno ni prenehala generalna stavka v San Salvadorju. V notranjosti dežele je še več uporniških žarišč, proti katerim nastopajo čete predsednika Aguirre. Izhajajo le dva časopisa, od teh je eden ilegalen. Na deželniški progah izvršujejo uporniki sabotažna dejanja. Nameščenci hipotekarne banke so odstranili v znak protesta proti režimu pokrovnika Aguirre vse ključne jeklenih zakladnic, tako da je moral vojaštvo na povelje vlade vložiti v jeklene šrambe. Vojaštvo je zasedlo vsa strateško važna mesta dežele.

* Huda nesreča vojaškega letala. Agencija Reuter javlja, da je med Lewesom in Brightonom strmoglavilo neko letalo, pri čemer je bilo ubitih 26 severnoameriških vojakov vključno letalsko posadko. Stirje nadaltni potniki so bili ranjeni.

* Obsedno stanje v Casablanci. V Casablanci na ozemlju Francoskega Maroka, je bilo proglašeno obsedno stanje zaradi nemirov, ki jih je povzročilo pomanjkanje živil.

* Uspešna druga letanja. Nemški listi stavijo v zvezi z letanjanjem kmetovalca Franca Amesbergerja iz Breitenbacha. Mož je posadil, potem, ko je pobral na njivah oljnatu repico, še krompir. Na ta način mu je njiva dala 15 ton krompirja, ki bo prišel v prid njegovi družini, pa tudi državi.

Dvojni jubilej policijskega uradnika

Danes, 22. novembra 1944 počeka pol stoletja, ko se je rodil v Sveti tri na Korškem kanonik Leopold Šlenic. Rojenec se videlo njegove vrline in mu začrtale usodo: v svet in v službo postavil je res, kmalu vidimo postavljeno fanta v orožniški uniformi na Dolenjske, nato v Faranji in zateti v Beogradu. V letu 1924 je prišel k policiji v Ljubljano, pri kateri služi še danes.

Ob svojem službovanju na Dolenjskem si je Polde izbral življenjsko družico, go. Angelo iz Trebnjega, ki mu zvesto stoji ob strani v hudem in dobrem. Njun srečni zakon je bog blagoslovil s štirimi otroci, ki sta jih skrbna zakonca lepo vzgojila.

Nas Polde je priden, vreden in pošten uslužbenec ter bistrega duha in vedrega značaja. Kjer koli je služboval, si je na mah pridobil zaupanje in spoštovanje ljudstva, naklonjenost svojih predstojnikov in ljubezen svojih tovarišev.

K njegovemu petdesetemu rojstnemu dnevu in k dvajsetletnici službovanja pri policiji v Ljubljani mu želimo, da ga ohrani Bog še mnogo, mnogo let njegovi ljubljani družini in nam. Stanovski tovariši.

Kultura

Ali je življenje lepo?

Marcela Acharda optimistična komedija »Življenje je lepo« ni samo otrok svojega avtorja, ampak tudi svojega časa. Nastala je l. 1928. torej v dobi, ko je gorjupa skušenost vojnih let že razstopila v lahko dostopni »douceur de vivre«, ter malo pred bruhom novega bolezenskega procesa: velike gospodarske krize. V tem času je bil človek s svojimi normalnimi lastnostmi in s svojo nikakor ne nepremagljivo mizerijo predmet ljubeznivega zanimanja in površnih slovstvenih poizkusov. Problem človeške sreče in nesreče je bil postavljen individualno; v času konjunkturalnega vzpona in na zunaj urejenih razmer je mogel imeti celo takle človek, kakor je v Achardovi igri »Bonaparte«, v nekem smislu pozitivno in nikakor ne nevno življenjsko »filozofijo«. Mnogi so jo imeli celo v življenju, kaj šele v literaturi. Toda Achard ni med dramatik, ki bi individualno življenje z njegovimi nesrečami možnost sreče in nesreče jemali samo z lahke strani. Ne le v igri »Življenje je lepo«, tudi v njegovih drugih svojih delih (»Jean de la Lune« in dr.) nas poučuje, da je usoda le redkokdaj brezopojno naklonjena in širokoročno darsljiva; največkrat ji je treba v oči odprti, vsako srečo si pridbiti z bolejšo, vsako spoznanje plačati z bridkimi skušnjami.

Tudi Miky, glavna junakinja Achardove optimistične komedije, doživlja na lastni koži to spoznanje. Življenje se ji zjasi kot lep in vabljiv smoter šele tedaj, ko se očisti iz duha obupa. Vzrok njene nesreče je kajpak ljubezen. Njen ljubimec Stefan je podlež, značilen mladenič iz velenostne »boljšje družbe v dobi gospodarskega propusta, ko je lahko-

Iz Ljubljane

Notranjcem v Ljubljani

Na obletnico junaškega boja v Grahovem se bomo pokojnih borcev Krenjarskega, Balantića ter notranjskih fantov spomnili s slovesno žalno službo božjo, ki bo v petek, 24. novembra ob osmih zjutraj pri glavnem oltarju v franciskanski cerkvi. Posebej vabimo gg. duhovnike, ki so donia na Notranjskem, ali id tam službujejo, da pridejo asistirati, in pa svoje pokojnih grahovskih borcev.

Isti dan se bomo Notranjci popoldne sešli v dvorani Akademikega kletja (Kmečka pisarna), da se še enkrat spomnimo tistih, ki so v Grahovem dali življenje za lepšo bodočnost naše ožje domovine, ter se pogovorimo o svojih stislah, potrebah in načrtih. Pridite vsi in zanesljivo.

* * * u— Novi grobovi. Umrli je vdova po bančnem ravnatelju gospa Iva Ličeva roj. Kaljef. Pokopaj jo bodo v sredo ob 14.30 z Zal na pokopališče k Sv. Križu. Za pokojnico žaluje sn. Mito in drugo sorodstvo. — Zrtev letalskega napada je postal progovni mojster v pokoku gospod Miroslav Koželj. Pokopali ga bodo v sredo ob 14. z Zal na pokopališče k Sv. Križu. Pokojnim blag spomin, žalujočim nam iskreno sožalje!

u— Smrt operne pevke. Na Golniku je 11. t. m. umrla starejša Ljubljanka znana operna pevka, gospa Franciška Holzapfel, rojena Verhunc. Prvič je javno nastopila pri potresnem koncertu ljubljanske Glasbene Matice na Dunaju l. 1897. Po dovršenem konservatoriju na Dunaju je pela najprvo vloge v italijanskih operah, pozneje pa v Wagnerjevih skladbah. Živea je v Nemčiji, — med tem samo v Vratislavi 13 let. Bila je prva pevka, katere je v »Salome«, operi Richarda Straussa, nastopila tudi s plemenit vložkom. Poročena je bila z Bavarcem Albertom Holzapfelom, tenorjem v Bratislavski operi, ki je pa že po 4letnem zakonu nensdoma umrl. Zadržala leta je Holzapfelova živea v Berlinu in poučevala mlade, naraščaj v petju. Meca avgusta t. l. se je selila v domovino. Na Blodu je zbolela in po kratki bolezni na Golniku je umrla. Zapusča brata Slavomirja Verhunca, polk. v pok. in drugo sorodstvo.

u— V počastitev spomina pokojnega kapetana Ivana Guština, darujejo rodbine njegovih kolegov 600 lir za dom s sešij.

u— Močna nočna nevihta. Okoli 5. ko je bila še ponočna tema, se je nad Ljubljano razbesnela močna nevihta, ki se je privlekla nad mesto s polhograjskih gričev. Med bliskanjem in grmenjem je bilo kakor iz škafa. V hipu so bile ulice preplavljene, voda se je nabirala, zlasti v premešthjeh po raznih jarkih, razorih in nižje ležečih predelih travnikov. Ker je zemlja napila še od prejšnjega deževja, vode ni mogla posrkati in se je počasi odtekala šele proti jutru, ko pa je znova začelo deževati. Med nevihto je pihal močan veter. V dobi ur je morala pasti rekordna množina dežja. In to ne samo v Ljubljani, temveč tudi po okoliških hribih. Graščadica je davi t. k. močno narasla, barve pa je bila svetločokoladne.

u— Prometni znaki na pomembnejših cestah. Pri kratkim so po mestnih cestah in ulicah, na katerih je živahnejši avtomobilski promet zaznavali vse ovinke in križišča. S tem so vozačem znatno olajšali pregled po cestah in ulicah. Križišča in ovinke so označili tako, da so pobelili spodnji del brzojavnih drogov ter drogov, na katerih so napeljavne žice tramvajskih prog. Kjer drogovi ni, so pobelili hišne ogle ali pa vogelne kamne. Bela barva je že od daleč vidna tudi ponoči med zatemnitvijo ter omogoča spretnemu vozaču hitro vožnjo ob vsaki uri.

u— Zavarovalno se pred mrazom. Nenadni nastop hudega mraza nam utegne napraviti na dvorišču in v poslopih hud škodo. Poskrbeti moramo pravočasno, da se takim neprivikam izognemo. Vodnjake in na prostem nahajajoče vodovodne cevi zavarovalno, cementna tla na prostem prekriti z deskami, kdor pa ima kmetijske stoeče na prostem, naj jih po možnosti obda z debelo plastjo koruznice. Skrbno bo treba zavarovati tudi razne shranjene pridelke.

u— Nadaljna cestna dela. Kljub znetnemu padcu temperature v poslednjih dneh so se lotili popravila nekaterih hodnikov za pešce v središču mesta, ki so bili popravila in obnovne nujno potrebni. Na več krajših odsekih zelo živahne Selenburgove ulice so obnovili vrhno plast hodnikov. Takšno delo je hitro pri kraju. Poskodovani, odnosno izrabljeni asfalt najprej odstranilo od betonske podlage, jo temeljito očistilo, nakar razlizejo novo plast tekočega asfalta po betonu in ga sproti uravnavaajo ter zglade. Asfalt se

miselno uživanje življenjskih slasti in zaplavljanje nezazluženega denarja poglavitno opravilo »jeunesse dorée«. Miky se zaradi Stefana znajde na obrežju Seine z obupno pripravljenostjo, da si konča mlado življenje. Achard originalni prijem tega dramskega in epično že mnogokrat obdelanega motiva je v tem, da se Miky nauči prave življenjske modrosti od ljudi z dna, od potepuhov in sumljivih »ekstence«, ki prenočujejo v nočnih azilijah. Eden teh, v bistvu neizprjen, od energije in zdravja prekipeljavci »Bonaparte«, pošten na ditiel njenega denarja, jo sreča ob Seini v trenutku njene usodne odločitve in jo s potepuško dobro voljo in s preprosto, a pošteno ljubeznijo ozdravi in privede do spoznanja, da je življenje kljub vsemu vendarle lepo. Pri tem pa se Achardova komedija ne končuje tak, kakor cene ljudske povesti, v katerih hčerka bogataša naposled vzame preprostejša poštenjaka; ne le zanimiv, tudi značilen je njen konec: Miky, ki doživlja v nočnem azilu ljubezensko diljo z »Bonapartom«, spozna, da se obe tako različni naravi in socialni usodi ne moreta zvezati za življenje in se ustvari trajne sreče, zato ga jokuje zapust, medtem ko on v trdnem spanju ne mara sanja o novem življenju z zalo mešanko.

Ali je življenje lepo? Gledano z zornega kota poedina, ki poskuša srečo v urejenih časih, so njegove možnosti, zlasti dokler si mlad, nedvomljivo vabljive. V dobah kot vrtni: cele plasti in narode groza besa in razdejavanja, zvenj naslov Achardove ge nekam ironično in njena dramska problematika se zdi otipljivo predpostavna. Delo samo pa ima prikupno noto: najsi ne sega v globoke (kakšne življenjske perspektive se od krijejo na pr. v nočnem azilu znane igre »Na dnu«); najsi je njegova etika tako pro-

sproti strjuje. Na ta način bodo zakrpal najprometnejše hodnike za pešce.

u— Vodnjakova pratika 1945 bo, kakor doslej vse njene prednice, prava slovenska ljudska čitanka, v kateri bodo vsi sloji čitateljstva našli kaj zanimivega in koristnega. Koledarski del te priljubljene publikacije krasi tradicionalne Gasparjeve podobice svetnikov, vsi članki pratike pa so lepo ilustrirani. Ker tudi letos trgovci in obrtniki ne bodo poklanjali stenskih, namiznih in žepnih koledarjev, mora Vodnjakova pratika v vse naše domove!

u— FORMICOT PASTILE ZA DEZINFEKCIJO UST IN GRLA dobite v lekar nah.

u— Nesreča. Ivan Cerar, 78letni postrešek iz Ljubljane, je na cesti padel in se potolkel po glavi. — Ivan Mihečič, 49letni delavec v papirnici v Vevčah, si je pri delu poskodoval levoico. — Oligo Peškanovo, 4letno hčerko poštnega uslužbenca iz Ljubljane, je nekdo kolearska povozila. Pri padcu si je otrok zlomil levo nogo. — Franc Grbec, 42letni krojaški mojster iz Horjula, si je pri padcu zlomil levo nogo. — Alojz Vencelj, 26letni sin hišarja iz St. Vida, je padel v skaf vrle vode in dobil ob kline po životu. — Amalijo Grisovo, 7letno dekle iz St. Jakoba ob Savi, je povozil vlak in so jo reševalci v nezavestnem stanju prepeljali v bolnišnico. — Neža Krihova, 70letna zasebnica iz Ljubljane, si je pri padcu zlomila desno nogo. — Drago Aberšek, 16letni ga vanizer iz Ljubljane si je pri delu poskodoval desnico. — Rozalijo Marinskova, 46letno posestnico iz Hraštja, je pes ugriznil v desno nogo. — Bogdan Videtič, 10letni sin pleskarja iz Ljubljane, si je pri padcu zlomil levoico. — Vinko Rahne, enoletni sin delavca iz Ljubljane, se je operil z vrelin mlekom po životu. — Ponesrečenci se zdravijo v splošni bolnišnici.

u— Smrt operne pevke. Na Golniku je 11. t. m. umrla starejša Ljubljanka znana operna pevka, gospa Franciška Holzapfel, rojena Verhunc. Prvič je javno nastopila pri potresnem koncertu ljubljanske Glasbene Matice na Dunaju l. 1897. Po dovršenem konservatoriju na Dunaju je pela najprvo vloge v italijanskih operah, pozneje pa v Wagnerjevih skladbah. Živea je v Nemčiji, — med tem samo v Vratislavi 13 let. Bila je prva pevka, katere je v »Salome«, operi Richarda Straussa, nastopila tudi s plemenit vložkom. Poročena je bila z Bavarcem Albertom Holzapfelom, tenorjem v Bratislavski operi, ki je pa že po 4letnem zakonu nensdoma umrl. Zadržala leta je Holzapfelova živea v Berlinu in poučevala mlade, naraščaj v petju. Meca avgusta t. l. se je selila v domovino. Na Blodu je zbolela in po kratki bolezni na Golniku je umrla. Zapusča brata Slavomirja Verhunca, polk. v pok. in drugo sorodstvo.

u— V počastitev spomina pokojnega kapetana Ivana Guština, darujejo rodbine njegovih kolegov 600 lir za dom s sešij.

u— Močna nočna nevihta. Okoli 5. ko je bila še ponočna tema, se je nad Ljubljano razbesnela močna nevihta, ki se je privlekla nad mesto s polhograjskih gričev. Med bliskanjem in grmenjem je bilo kakor iz škafa. V hipu so bile ulice preplavljene, voda se je nabirala, zlasti v premešthjeh po raznih jarkih, razorih in nižje ležečih predelih travnikov. Ker je zemlja napila še od prejšnjega deževja, vode ni mogla posrkati in se je počasi odtekala šele proti jutru, ko pa je znova začelo deževati. Med nevihto je pihal močan veter. V dobi ur je morala pasti rekordna množina dežja. In to ne samo v Ljubljani, temveč tudi po okoliških hribih. Graščadica je davi t. k. močno narasla, barve pa je bila svetločokoladne.

u— Prometni znaki na pomembnejših cestah. Pri kratkim so po mestnih cestah in ulicah, na katerih je živahnejši avtomobilski promet zaznavali vse ovinke in križišča. S tem so vozačem znatno olajšali pregled po cestah in ulicah. Križišča in ovinke so označili tako, da so pobelili spodnji del brzojavnih drogov ter drogov, na katerih so napeljavne žice tramvajskih prog. Kjer drogovi ni, so pobelili hišne ogle ali pa vogelne kamne. Bela barva je že od daleč vidna tudi ponoči med zatemnitvijo ter omogoča spretnemu vozaču hitro vožnjo ob vsaki uri.

u— Zavarovalno se pred mrazom. Nenadni nastop hudega mraza nam utegne napraviti na dvorišču in v poslopih hud škodo. Poskrbeti moramo pravočasno, da se takim neprivikam izognemo. Vodnjake in na prostem nahajajoče vodovodne cevi zavarovalno, cementna tla na prostem prekriti z deskami, kdor pa ima kmetijske stoeče na prostem, naj jih po možnosti obda z debelo plastjo koruznice. Skrbno bo treba zavarovati tudi razne shranjene pridelke.

u— Nadaljna cestna dela. Kljub znetnemu padcu temperature v poslednjih dneh so se lotili popravila nekaterih hodnikov za pešce v središču mesta, ki so bili popravila in obnovne nujno potrebni. Na več krajših odsekih zelo živahne Selenburgove ulice so obnovili vrhno plast hodnikov. Takšno delo je hitro pri kraju. Poskodovani, odnosno izrabljeni asfalt najprej odstranilo od betonske podlage, jo temeljito očistilo, nakar razlizejo novo plast tekočega asfalta po betonu in ga sproti uravnavaajo ter zglade. Asfalt se

miselno uživanje življenjskih slasti in zaplavljanje nezazluženega denarja poglavitno opravilo »jeunesse dorée«. Miky se zaradi Stefana znajde na obrežju Seine z obupno pripravljenostjo, da si konča mlado življenje. Achard originalni prijem tega dramskega in epično že mnogokrat obdelanega motiva je v tem, da se Miky nauči prave življenjske modrosti od ljudi z dna, od potepuhov in sumljivih »ekstence«, ki prenočujejo v nočnih azilijah. Eden teh, v bistvu neizprjen, od energije in zdravja prekipeljavci »Bonaparte«, pošten na ditiel njenega denarja, jo sreča ob Seini v trenutku njene usodne odločitve in jo s potepuško dobro voljo in s preprosto, a pošteno ljubeznijo ozdravi in privede do spoznanja, da je življenje kljub vsemu vendarle lepo. Pri tem pa se Achardova komedija ne končuje tak, kakor cene ljudske povesti, v katerih hčerka bogataša naposled vzame preprostejša poštenjaka; ne le zanimiv, tudi značilen je njen konec: Miky, ki doživlja v nočnem azilu ljubezensko diljo z »Bonapartom«, spozna, da se obe tako različni naravi in socialni usodi ne moreta zvezati za življenje in se ustvari trajne sreče, zato ga jokuje zapust, medtem ko on v trdnem spanju ne mara sanja o novem življenju z zalo mešanko.

u— Zavarovalno se pred mrazom. Nenadni nastop hudega mraza nam utegne napraviti na dvorišču in v poslopih hud škodo. Poskrbeti moramo pravočasno, da se takim neprivikam izognemo. Vodnjake in na prostem nahajajoče vodovodne cevi zavarovalno, cementna tla na prostem prekriti z deskami, kdor pa ima kmetijske stoeče na prostem, naj jih po možnosti obda z debelo plastjo koruznice. Skrbno bo treba zavarovati tudi razne shranjene pridelke.

u— Nadaljna cestna dela. Kljub znetnemu padcu temperature v poslednjih dneh so se lotili popravila nekaterih hodnikov za pešce v središču mesta, ki so bili popravila in obnovne nujno potrebni. Na več krajših odsekih zelo živahne Selenburgove ulice so obnovili vrhno plast hodnikov. Takšno delo je hitro pri kraju. Poskodovani, odnosno izrabljeni asfalt najprej odstranilo od betonske podlage, jo temeljito očistilo, nakar razlizejo novo plast tekočega asfalta po betonu in ga sproti uravnavaajo ter zglade. Asfalt se

miselno uživanje življenjskih slasti in zaplavljanje nezazluženega denarja poglavitno opravilo »jeunesse dorée«. Miky se zaradi Stefana znajde na obrežju Seine z obupno pripravljenostjo, da si konča mlado življenje. Achard originalni prijem tega dramskega in epično že mnogokrat obdelanega motiva je v tem, da se Miky nauči prave življenjske modrosti od ljudi z dna, od potepuhov in sumljivih »ekstence«, ki prenočujejo v nočnih azilijah. Eden teh, v bistvu neizprjen, od energije in zdravja prekipeljavci »Bonaparte«, pošten na ditiel njenega denarja, jo sreča ob Seini v trenutku njene usodne odločitve in jo s potepuško dobro voljo in s preprosto, a pošteno ljubeznijo ozdravi in privede do spoznanja, da je življenje kljub vsemu vendarle lepo. Pri tem pa se Achardova komedija ne končuje tak, kakor cene ljudske povesti, v katerih hčerka bogataša naposled vzame preprostejša poštenjaka; ne le zanimiv, tudi značilen je njen konec: Miky, ki doživlja v nočnem azilu ljubezensko diljo z »Bonapartom«, spozna, da se obe tako različni naravi in socialni usodi ne moreta zvezati za življenje in se ustvari trajne sreče, zato ga jokuje zapust, medtem ko on v trdnem spanju ne mara sanja o novem življenju z zalo mešanko.

u— Zavarovalno se pred mrazom. Nenadni nastop hudega mraza nam utegne napraviti na dvorišču in v poslopih hud škodo. Poskrbeti moramo pravočasno, da se takim neprivikam izognemo. Vodnjake in na prostem nahajajoče vodovodne cevi zavarovalno, cementna tla na prostem prekriti z deskami, kdor pa ima kmetijske stoeče na prostem, naj jih po možnosti obda z debelo plastjo koruznice. Skrbno bo treba zavarovati tudi razne shranjene pridelke.

u— Nadaljna cestna dela. Kljub znetnemu padcu temperature v poslednjih dneh so se lotili popravila nekaterih hodnikov za pešce v središču mesta, ki so bili popravila in obnovne nujno potrebni. Na več krajših odsekih zelo živahne Selenburgove ulice so obnovili vrhno plast hodnikov. Takšno delo je hitro pri kraju. Poskodovani, odnosno izrabljeni asfalt najprej odstranilo od betonske podlage, jo temeljito očistilo, nakar razlizejo novo plast tekočega asfalta po betonu in ga sproti uravnavaajo ter zglade. Asfalt se

miselno uživanje življenjskih slasti in zaplavljanje nezazluženega denarja poglavitno opravilo »jeunesse dorée«. Miky se zaradi Stefana znajde na obrežju Seine z obupno pripravljenostjo, da si konča mlado življenje. Achard originalni prijem tega dramskega in epično že mnogokrat obdelanega motiva je v tem, da se Miky nauči prave življenjske modrosti od ljudi z dna, od potepuhov in sumljivih »ekstence«, ki prenočujejo v nočnih azilijah. Eden teh, v bistvu neizprjen, od energije in zdravja prekipeljavci »Bonaparte«, pošten na ditiel njenega denarja, jo sreča ob Seini v trenutku njene usodne odločitve in jo s potepuško dobro voljo in s preprosto, a pošteno ljubeznijo ozdravi in privede do spoznanja, da je življenje kljub vsemu vendarle lepo. Pri tem pa se Achardova komedija ne končuje tak, kakor cene ljudske povesti, v katerih hčerka bogataša naposled vzame preprostejša poštenjaka; ne le zanimiv, tudi značilen je njen konec: Miky, ki doživlja v nočnem azilu ljubezensko diljo z »Bonapartom«, spozna, da se obe tako različni naravi in socialni usodi ne moreta zvezati za življenje in se ustvari trajne sreče, zato ga jokuje zapust, medtem ko on v trdnem spanju ne mara sanja o novem življenju z zalo mešanko.

u— Zavarovalno se pred mrazom. Nenadni nastop hudega mraza nam utegne napraviti na dvorišču in v poslopih hud škodo. Poskrbeti moramo pravočasno, da se takim neprivikam izognemo. Vodnjake in na prostem nahajajoče vodovodne cevi zavarovalno, cementna tla na prostem prekriti z deskami, kdor pa ima kmetijske stoeče na prostem, naj jih po možnosti obda z debelo plastjo koruznice. Skrbno bo treba zavarovati tudi razne shranjene pridelke.

u— Nadaljna cestna dela. Kljub znetnemu padcu temperature v poslednjih dneh so se lotili popravila nekaterih hodnikov za pešce v središču mesta, ki so bili popravila in obnovne nujno potrebni. Na več krajših odsekih zelo živahne Selenburgove ulice so obnovili vrhno plast hodnikov. Takšno delo je hitro pri kraju. Poskodovani, odnosno izrabljeni asfalt najprej odstranilo od betonske podlage, jo temeljito očistilo, nakar razlizejo novo plast tekočega asfalta po betonu in ga sproti uravnavaajo ter zglade. Asfalt se

Iz Trsta

Otvoritev zimske operne sezone. V nedeljo 26. novembra bo otvorjena na odru tržaškega gledališča nova zimska opera sezona z »Mefistofelom«. Na repertoarju so med drugim tudi Puccinijeva »Bohème«, Puccinijeva »Manon Lescaut«, Donizettijeva »Lucia Lamermoor« ter Verdijeva »Moč usode«.

Cene koruzni moki in koruzi. Komisar za cene v pokrajinah Trst, Furlanija, Gorica, Istria in Kvarner je določil koruzi ceno 118 lir za stot; 96,68 lir pa za otrobo.

Nove cene sladkorja. Za pokrajne Trst, Furlanija, Gorica, Istria in Kvarner so bile določene enotne cene za čisteni sladkor. Stot stane na debelo franco za grosiste 2.260 lir, za trgovce na drobno pa 2.275 lir. V nadrobni prodaji bo stal sladkor 25 lir kg.

Zaradi prekoračenja cen je bilo v oktobru kaznovanih 51 tržaških trgovcev, obrtnikov in posredovalcev. 11 prodajalci sadja in zelenjave ter stojnice je bilo zaprtih za nedoločeno dobo.

Uspešna borba proti črni borzi. Začasno so bile zaprte zaradi črnoborzijskih prestopkov sledeče tržaške trgovine s sadjem in zelenjavo: Barisi Aldo, ulica P. Diakona 9, Romana Coretti, Telovadna ulica 1, Andrej Losapio, Ulica Sv. Justa 8, Jožef Nistri, ulica Timeus 5, Bruna Schiavoni, ulica Valmaura 11. Nadalje ne smejo za nedoločeno čas prodajati sadja in zelenjave sledeče branjevke v pokriti mestni tržnici odnosno na trgu Rdečega mostu: Katarina Borsatto, Jožefina Bruchli, Ana Meula, Marija Prinčič, Amalija Bembič in Antonija Weingartner.

Mrtvi in ranjeni zaradi avtomobilske nesreče. Med vožnjo iz Mestra v Trst je terjala avtomobilska nesreča več žrtev. Namestnik tržnice Arrigoni Alojz Malabotti se je pri tem smrtno ponesrečil. Razen tega je umrla za posledicami poškodb tudi Jožefina Marchione, stanujoča v ulici Canova 11 v Trstu, soprega železniskega podvožje. Ranjene pa so bile 45letna Tosca Steuer iz Milja, ki ima zlomljeno desnico, 30letna E. femija Giacomini iz Stražne ulice 50, ki se je potolkla po desnem kolenu, 35letna Emilia Peraca iz Milja, ki ima poškodbe po obrazu in desnici, ter 30letna M. helina Massarotto iz Lorenzettijeve ulice 42, ki ima zlomljeno desnico. Ponesrečenke se zdravijo v tržaški glavni bolnišnici.

Iz Gorice

Razglas mestne občine. Naznanja se, da sta pri goriskem protokolnem uradu razglašena občinstvu za dobo 15 dni in sicer od 9. do 23. novembra sledeča seznama lastnikov hiš, ki so začasno oproščeni davka: glavni seznam za leto 1945, in dodatni seznam za leto 1944. — Zupen: Cononini.

Pokrajinski urad za pridevanje vinskih snovi v Gorici naznanja po višji odločbi, da so vsi vinogradniki obvezani javiti letošnji pridelek vina do 20. novembra t. l. Zadevne tiskovine se dobijo pri carinskem uradu, za občino Gorica v Marzinih ul.

Goriška prefektura je v spoznanju s krajevnim poštanim ravnateljstvom določila, da se bodo izplačevale podpore družinam mornarjev v vsakega 18. do 25. v mesecu pri poštnem uradu št. 2 na Mutijevem Korzu.

Na goriskem žviškem trgu se je življenje zopet razgibalo. Zlasti v jutranjih urah je trg zelo živahen. Kmetice pripeljejo na trg največ zelja in ohrovt, ki imata lepe in trde glave. Precej je na trgu listov bele redkvice. Tudi korenja je do oči na razpolago. Pomanjkanja čebule in česna ni več. Tudi drobne zelenjave je precej. Veliko je nadalje krizantem, ki jih goščke gospe in gospodine prav radi kupujejo. Naglani so bolj redki. Vrtnice je sicer še zmeraj dovolj, vendar so precej drage. Goriske gospodinjice si lahko vsako jutro nakupijo dovolj zelenjave.

V Idriji so tudi otvorili ljudsko šolo, ki jo obiskuje nad 500 otrok. Včasih je bila v Idriji tudi srednja šola. Morda bi kazalo ustanoviti strokovno rudarsko šolo.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Gorici: 73letni upokojenec Franc Batič, 61letna gospodinja Ivanka Stokovec, 70letni kmetovalec Mihael Nemec, 59letna gospodinja Rozalija Nemec vd. Uršič, Alojz Fakin, 78letni kmetovalec Jožef Cijan, 25letni poljedelec Ivan Cergoli, 69letni kmetovalec Avguštin Briški, 47letna gospodinja Ana Rimanič-Valentinčič, 58letni kmetovalec Mihael Bizaj, 32letni Albert Bartol, 20letni Jure Ragaz, 59letni mizar Franc Čibe, 64letni delavec Silvester Susič in 35letna Virginija Čikota.

Himen. Te dni so se poročili v Gorici: zdravnik dr. Tulij Barnaba in gospodinja Radoslava Kleindienst; urar Julij Graton in živilja Ana Dojak; Dominik Spiller in gospodinja Elizabeta Orel.

Levarjeva Vseko je bila izbira srečna. Miky je v nekem smislu navno dekle in šele v nazočanju in obupu dozor v žensko, ki ne bo več igralka lastnih čustev in tujega ljubezenskega hinavstva. Zategadelj ima vloga več psihološko dobro odtehtanih prehodov, ki se ne zadovoljujejo z lahko in površno igrjo. Ga. Levarjeva je pokazala, da se ji vloga Miky zredno prilaga: njena igra je enako prepričljiva v prizorih, ko imamo pred seboj naviko, kakor tedaj, ko se zlasti ob koncu prvega dejanja, v prizorih ob Seini in na koncu igre odpro mlademu dekletu vsi zadržki: zalost

Dva invazijska generala

Montgomery je prišel v zbor sicer redkih angleških vojskovodij, kakor Poncij Pilat v vero. Slučaj je nanesel, da se je pred prihodom na Egipt smrtno ponesrečil z letalom julija 1942 general Gott, ki je bil določen za novega poveljnika po maršalu Rommlu tako tepene 8. armade, ki jo je gnil v enem zaletu od Velike Sirte do bregov Nila. Pri pomanjkanju sposobnih generalov za vodstvo velikih operacijskih enot ni preostalo Churchill drugega, kakor da je poslal namesto pokojnega Gotta v Egipt generala Montgomeryja, ki je bil takrat poveljnik angleških domačih čet v južni Angliji.

Montgomery je bil rojen v nekem londonskem predmestju l. 1887 kot sin protestantskega pastora. Njegov starejši brat se je po očetovem vzoru posvetil dušebrižniškemu poklicu. Mladi Bernard Law Montgomery pa se je odločil za službo v vojski in postal l. 1908 oficir. V vojski je bil znan kot povprečen oficir. Zato je bil še l. 1934 samo poveljnik nekega bataljona. Pred izbruhom druge svetovne vojne je služil kot štabni oficir neke v Indiji. Po povratku v Anglijo je postal brigadni general. S svojo brigado se je udeležil bojev angleškega ekspedicijskega zbora v Franciji in Belgiji in prebežal s svojo razbito divizijo preko Dunquerka srečno domov.

Ko je prevzel poveljstvo nad 8. armado v Egiptu, je bila ta sredi velikih privrav za materialno bitko pri El Ameinu. Že pred njegovim prihodom so nakopili Angličani in Američani za puščavsko fronto gore vojne gradiva in zbrali tehnično in številčno neprimerno nadmočno vojsko nad nemškimi afriškimi ekspedicijskim zborom in slabo vodenimi italijanskimi divizijami. S prevzemom poveljstva nad 8. armado je prevzel Montgomery tudi vse pogoje za vojaški uspeh. Pred ofenzivo pri El Ameinu je izjavil novinarjem, katerim sploh silno rad daje izjave, da se bo lotil ofenzive šele takrat, ko si bo svest, da razpolaga z ogromno premočjo čet in vojne gradiva. Izjavil je, da tveganje v vojni odmetavati sploh ne prizna, čeravno je od pamtike tveganje temelj vsakega velikega in drznega vojskovodje. Kljub temu materialnemu gledanju na vojno umetnost pa si je znal z večje pripravljenosti novinarov in radijsko propagando ustvariti sloves velikega vojskovodje in prvega angleškega vojaka. V tem pogledu je tako uspel, kakor še noben vojskovodja iz tej vojni.

Montgomery je rodom Irec. Postave je majhne in suhljatega telesa. Obraza je

SPORT

Krepka zmaga ljubljanskih sportnikov

Lep dvojni uspeh domačih table-tenistov nad koroškimi — izven doma

Za nogometaši, ki so v zadnjem času našli dobre sportne nasprotnike med koroškimi sosedi, so sli enako pot tudi predstavnik domačega tabletenista. Že prvi poizkus je uspel v splošno zadovoljstvo in je povrh pozitivne aktivnega sportnega obrata domačinom navzgor se prav izdatno zmago po strogem sportnem merilu.

Kakor je bilo na kratko objavljeno tudi na tem mestu, so ljubljanski table-tenisti igralci konec minulega tedna na hitro in na kratko »skočili« preko meje pri St. Vidu ter se nato ustavili v Vrbi ob Vrbskem jezeru na Koroškem za dvodnevno gostovanje proti zastopnikom enake sportne panoge na Koroškem. Na pot je šlo vsega 12 igralcev obojega spola, med njimi 9 članov ZSK Hermesa ter 3 SK Korotana. Med nasprotniki so bili sami izbrani igralci iz vse Koroške, predvsem iz Celovca in Bečja, pa tudi z Jesenic, iz Lienz, Spittal in v Skofje Loke.

Ceprav so ljubljanci morali na ta dvojni brez pravega in zadostnega treninga in samo po nekaj kratkih pripravah, so vendar že pri tem prvem nastopu pokazali prav solidno formo ter tekmovalno zelo visoko odločili v svojo korist.

V turnirju med reprezentancama Koroške in Ljubljanske pokrajine so zmazali premočno s 16:6, na posebnem turnirju gospodov s sodelovanjem po 8 igralcev obeh taborov pa so ponovno zasedli vsa tri najboljša mesta.

Med ljubljanskimi igralci so se najbolj uveljavili Bradeški, Bogataj in Božič, med dekletki pa predvsem gdnici Brcljeva in Bedenkova (čudno in nenavadno, da se prav vsa njihova imena začnejo z »B«). Slovenski tabletenisti sport se je torej — kljub vsemu in proti vsemu — še enkrat več pokazal v dopadljivi luči in spet opozoril javnost, da njegovi aktivni pristajalci zmerom še lahko krepko in uspešno zavijajo male rakete.

(Z tehničn razlogov smo morali podrobnejše poročilo o poteku tega zanimivega dvojnega na zelenih mizah odložiti do jutrišnje številke. Op. ur.)

Celovec pride!

Kar mimogrede je minilo 10 dni od zadnjega nogometnega dvojnega med celovškimi in ljubljanskimi nogometaši in že je pred nami nedelja 26. t. m., ki je bila izbrana za povratni nastop Celovčanov v Ljubljani.

Ljubljanski prireditelji so se odločili — na uho povedano, ne brez tihih pomislekov zaradi vremena in tako — da bodo na srečanje na ljubljanskih tleh pristali in sklenili izvesti prireditve prihodnje nedelje od pol 15. popoldne na igrišču Ljubljane. Tako se nam torej v kratki dobi dobrih dveh mesecev obeta to nedeljo že tretja nogometna tekma z dobrimi koroškimi gosti, ki so — razen zadnjč — dali domačim več kot dovolj opravila na zelenem polju. Po vsem, kar so pokazali dozdaj, se tudi to srečanje ne bo končalo brez znoj in skrbi za nobenega izmed obeh nastopajočh.

Na prireditve se bomo še povrnili.

Važno! Naslednji igralci naj pridejo danes (v sredo) ob 19. na informativni pomenek k Lovšinu v Gradišču: Mare, Nagode I. in II., Aljančič I., Pilej, Perharč, Pelicon, Trškan, Smole, Kumar, Hadler, Pajon, Krajnc.

Schriftleiter — Urejuje: Milan Zadnek —

drobnega s prebrisanimi očmi irskega seljaka. Irec sili iz njega pri vsakem koraku. Ko je postal poveljnik invazijske vojske, se je mesece vozil od čete do čete in se dal tisočkrat fotografirati, da bi postal široki javnosti čim bolj znan. Angleški in ameriški listi so objavljali cele stolpce poročil o teh potovanjih. Vozil se je z razkošno opremljenim avtomobilom, za katerega bi ga zavidal celo marsikateri indijski maharadža. Dočim je nosil na afriškem bojišču uniformo, ki se ni skoraj v ničemer razlikovala od civilne obleke, pa si je nadel v Angliji navdave bojevit kroj. Manjkal mu je pri slavnostnih sprejemih samo še jekleni šlem in brzo-strelka.

Montgomery lahko pripisuje velik del svojih vojaških uspehov slučajnemu naključju in goli sreči, posebno na invazijskem bojišču. Angleško javnost pa to dejstvo malo zanima, ker je srečna, da je našla po tolih porazih in neuspehih angleške vojske končno moža, ki je uspel še tudi kaj drugega, kakor izvesti samo strateške ukrepe in vkrcanja bežečih angleških čet, potem ko so zapustile svoje zavezniške v Franciji, Belgiji, Grčiji itd. Zato mu bo tudi opristila neuspeh pri Arnheimu, kjer je žrtvoval najboljše čete angleške vojske in moral končno le poseči po stari preizkušeni strategiji »uspešno izvedenih umikov angažiranih angleških čet«, četudi v svojstvu angleškega maršala.

V populariziranju »vojnih činov in zaslug« pa so ameriški generali še dosti bolj širokopotezni kot Montgomery. Tako sta postala po uspehi invaziji ameriška generala Bradley in Patton osebnosti, o katerih pišejo danes ameriški listi cele stolpce. In za njimi, hočeš nočeš, tudi angleški tisk. Poseben mojster v populariziranju svojih zaslug je poveljnik III. ameriške armade v Franciji George Patton.

Pred dobrim letom je bil mož še na tem, da bo zletel iz ameriške vojske in ošel past svojo goved na očetovo farmo. Bilo je namreč na Siciliji, kjer je osebno premlatil dva pijana ameriška vojaka in ju na kraju še našel z bičem. Glas o tem junaštvu je prišel preko Atlantika, kjer je vstala vesoljna ameriška javnost od Washingtona do New Orleansa in zahtevala, da ga degradirajo in vržejo iz vojske. O zadevi so razpravljali tudi v senatu, kjer so častiljivi ameriški narodno očetje z ogorčenimi pribili, da ne bodo dovolili pretepati svojih sinov od bogato plačanih ameriških generalov, pa najsi so to tudi kalibri kot George Patton. Posredovati je moral sam Eisenhower, ki je prepričal, da bi se bil vrnil Patton na svojo farmo v San Gabrielu v Kaliforniji, kjer bi lahko po mili volji pretepal črnce, kot jih je pred vojno. Pattonova firma je prenatrpana s srednjeveškimi orožjem in oklepi. Mož se bavi tudi s kovanjem stihov in sicer samo ob česu polne lune. Pesmi kuje v svinjsko usnje vezano spominsko knjigo. Čuva jo nalašč za to nastavljeni zamorski sluga, ki zna posebno dobro ostriti gosja peresa, s katerimi piše pesmiško navdahnjeni general svoje lične izjave. Novinarjem, ki so ga proslili, naj jim izroči za objavo vsaj eno od svojih pesmi, je izjavil, da jih bodo lahko čitali natisnjene šele po njegovi smrti. Pač pa je rade volje pripravljen čitati svojo pesniško proizvodnjo, kadar je primerno naložen z whiskeyjem v oficirski kazini. V takih primerih rad sliši laskanje, da je poslednji ameriški vitez.

Pred leti se je odpovalal whiskeyju in posvetil sportu. Odločil se je za lahko atletiko in res tako dobro skakal preko ograj raznih milijonarskih jaht, da so ga poslali l. 1912 z ameriškimim lahkim atletič na olimpiado v Stockholm. Pozneje se je vrge na streljanje z revolverjem. Pri tem je med treningom pobil svetovni rekord zadetkov. Nekaj ur pozneje pa je na tekmi zgrešil devet strelcov od desetih. V vojni akademiji je bil znan kot »mož, ki teče kakor jelen, misli pa počasi kot polž«. Zato je tudi študiral vojno akademijo namesto predpisanih štiri, kar pet let. Pravijo, da mu je bila na vojni akademiji posebno odvrtna taktika. Med predavanji o taktiki je spal kakor polh. Kljub temu pa je pozneje, ko je postal polkovnik, mirne duše prevzel pouk taktike na vojni akademiji in govoril o njej tako, kakor bi jo prav za prav šele on iznašel. V svetovni vojni se je posvetil oklopnemu orožju in sodeloval tudi v manjšem spopadu pri St. Michelu, kjer je bil lahko ranjen. V drugi svetovni vojni je postal komandant I. ameriške armade. Dolge mesece je sedel v Casablanci, kjer je ubijal čas z jahanjem dirkalnih konj, tenisom in igranjem poola. Eisenhower se je spomnil nanj šele potem, ko so nemški grenadirji posteno nabili ameriškega generala Freedenhalla v Tunisu in skoraj razbili njegovo vojsko. Naročil mu je, naj popravi Freedenhallovo polomijo in prevzame poveljstvo nad njegovimi razbitimi divizijami. Patton je imel v zvezi s splošnim položajem srečo in pozneje zasedel s svojimi oklopniki Bizerto. Potem je poskrbel s pomočjo svojih novinarskih prijateljev, da se je dokopal po činu med najboljših in najhrabrejših ameriške generale. Po probu pri Avranchesu je obetal, da bo s svojimi divizijami »pregazil« vso nemško vojsko in se ustavil šele na Renu. Obljube pa ni izpolnil in je obedel s svojimi armado pred nemškimi postojankami med Metzom in Belfortom.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

25 let je romala igla iz noge v roko

Pred petindvajsetimi leti si je gospa Jensenova v Kodanju na sprehodu strgala krilo ob grmu. Ker ni imela pri sebi drugega pripomočka, si je raztrgani kos pripeljal z dolgo šivanko. Po nesreči pa se je kos te igle zapil v levo nogo. Rana je je otekla in gospa je morala prebiti teden dni v postelji. Potem pa sta minila vsaka bolečina in oteklina. Čeprav je kosček igle ostal v nogi. Nenadno pa je Jensenova začutila hude bolečine, najprej v zapestju in potem v palcu desnice. Kmalu nato je zapazila pod kožo tanki predmet. Bila je šivanka, ki se ji je zadržala v nogo pred četrto stoletja in ki se je dala izvilci brez zdravnikove pomoči. Kodanski zdravniki, ki so se za zadevo zelo zanimali, pravijo, da je igla vseh teh pet in dvajset let potovala počasi po telesu gospe Jensenove.

MALI OGLASI

Kdor čete službo, plača za vsako besedo L. 0,50, najmanjši znesek za te oglase je L. 10.— Za tinitiv in doposvajanje je plačati za vsako besedo L. 2.— za vse druge oglase L. 1.— za besedo, vendar pa plačajo posredovalci L. 1,50 za besedo. Najmanjši iznos za te oglase je L. 15.—

Za vsak oglaš je treba plačati drž. in prov. takos L. 0,60, za dajanje naslova ali šifre pa L. 2.—

POSTREZNICA
Išče zaposlenja. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31158-1

KUHARICA
Išče službo. Opravlja vsa hišna dela. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Postena kuharica«. 31157-1

SLUŽBINJO
Išče postrženo takoj sprejem. Vprašati dopoldne od 8 do 11. ure v delavnici Wollfowa 12 ali od 13. do 15. na Domobran. 31100-12

KATERA ZENSKA
bi hotela pospravljati manjše obrtne prostore. Zaposlitev po dogovoru. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31167-1

PREPROGO
volneno, še nerabljeno prodam. Oglod od 13. ure dalje Naslov v ogl. odd. Jutra. 31159-6

MOSKO OBLEKO
za visoko postavo, fino, predvolno blago dobro ohranjeno, prodam ali zamenjam za nove ali skoraj nove goljazarje št. 43. Pfefer. Gradišče št. 8a-III. 31134-6

MOSKO SUKNJO
črno, skoraj novo, za večjo postavo, prodam Naslov v ogl. odd. Jutra. 31155-6

GARNITURO
skodelic za prenašati hrano, prodam. Tyrševa 69a I. 31163-6

VEČ ZAJCEV
prodam. Mariborska 17. 31164-6

NIZKE ČEVLJE
iz črnega, črno, št. 42, 43, predvolno, zamenjam. Ponudbe z navedbo prodajalca na ogl. odd. Jutra pod »Nizke čevlje«. 31156-6

UMIVALNI SERVIS
fin porcelan, 6 komadov, prodam. Pavičeva 30 Zg. Šiška. 31155-6

LEPO DARILO
damsko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31154-6

PRIMERNO DARILO
za Miklavža, ali božič, kompletno lutkovno, gledališče s 16 ročnimi lutkami, garderobo, kušila mi, rekviziti in v vsa potrebni ugodno prodam. Cesta na Rožnik št. 31150-6

2. TEZIJA VOZA
tovornja, — zelo dobro ohranjena in veče do 60 uporabnih koles od tovornih voz, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31151-6

OTROŠKO POSTELJO
Meyer. Klasičen, ugodno, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31148-6

DAMSKO GARNITURO
majice, bluze, triko, ne odd. Jutra. 31172-44

VAJENKA
za fotografiranje obrti takoj sprejem. Fotograf Smarčinski 4. 31168-44

VAJENKA
za damsko krojaško obrti sprejem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31169-44

FANTA
mlajša, za zelo lahko popoldansko delo, iskanje. Zgledati se Bleiweisova 13-III. desno. 31215-3

DOBRO SIVILJO
sprejem na dom. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31149-3

irite
»JUTRO«

Pot do prakse

Zdravnikom začetnikom je težko, posebno v velikih mestih. Tako je tudi mladi praktični zdravnik Jan Moniček, ki je dolgo čakal bolnikov, a nikogar ni bilo od nikoder.

Nekedane dne je mladi zdravnik stopil v vrtarjevo sobico odlične hiše v ulici Rivoli in vprašal vratarja: »Je gospod dr. Moniček tu?«

»Ne, gospod, ga ni!«

»In vendar je tu, saj sem jaz sam dr. Moniček,« odvrne in se smehljaje odstrani.

Drugo jutro pride, to pot popolnoma izpremenjen po ponarejeni bradi in lasulji, in vpraša: »Gospod dr. Moniček?«

»Tu ga ni!« zagodnjavi vratar.

»In vendar, tukaj je, jaz sem, jaz sem,« odvrne Moniček in se mirno, kekor prvič odstrani.

Dva dni pozneje se zopet pojavi, drugače preoblečen in zopet vpraša: »Je gospod dr. Moniček tu?«

»Ni ga!« vzbrini vratar.

»In vendar,« pojasnjuje smehljajoč se, »saj sem to jaz sam!«

»Če se m. še kdaj prikažete,« ga nahruli vratar, »vam odgovorim drugače! Ste razumljivi?«

Moniček gre domov, sede k pisalni mizi in piše nekaterim svojim prijateljem: »Dragi prijatelji! Preselil sem se in stanujem sedaj v ulici Rivoli št. 21. Priidite drevi k meni, da posvetim nove prostore!«

Zvečer je povprašal prijatelja mladega zdravnika vratarja navedene hiše: »Gospod dr. Moniček?«

»Kaj, ali ste že zopet prišli?« zatuli vratar in že krič nesrečni prijatelj skozi odprta vrata. Pojavi se drugi prijatelj tretji četrti in vsem je bila dodeljena enaka usoda. Zadeva je orla v liste. Ves Pariz se je smejal in dr. Moniček je čez noč postal znan. Odslej mu ni bilo treba zamačati na bolnike.

Varočite se na roman
»DOBRE KNJIGE!«

2 PARA ČEVLJEV
fantovskih, št. 40, nake in visoke te počodo, za mast, 20 litrsko, no vo, prodam ali zamenjam. Šiška, ulica 3-III. levo, Moste. 31142-6

GOSLI
z lep m. čistim glasom, primerne za študij v višjih razredih ali za igranje v orkestru prodam po ugodni ceni. Oglod: Rimska c. 13. levo. 31141-6

TRIKO PERILO
damsko, svilen, garnitu re kombinirane blazne in nekaj posebnih kom. binez, prodam. Predvolno no blago primerno za delca. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31147-6

ZIMSKO SUKNJO
moško, dobro, ohranjeno, no in novo volneno, predvolno, blago za žen. šk. obleko, prodam ali zamenjam. Bogišče, št. 41. (Mrie). 31170-6

OTROŠKI VOZICEK
globok, zelo lep, z zim. no, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31182-6

BARHENT
za perilo in boljše blago, za par možak srjak prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31185-6

KOMBINEZE
svetle, v blazne, garniture ali posemne, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31186-6

PROTIRKE
velike, 12 kom. in spodnje blazne, moške, ženske, nove 6 kom., prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 31187-6

MANOMETER
za kiosk in disu plin, prav dobro ohranjen in jva. novi umljeni aktiv. kl. prodam. Na ogled od 8 do 9.